

На основу члана 63. Статута града Чачка („Сл. лист града Чачка“ бр. 3/2008, 8/2013, 22/2013, 15/2015 и 26/2016) и члана 26. Одлуке о усклађивању оснивачког акта Јавног комуналног предузећа за изградњу и одржавање зелених површина и гробља „Градско зеленило“ Чачак са Законом о јавним предузећима („Сл. лист града Чачка“ бр. 22/2016),

Скупштина града Чачка, на седници одржаној 26, 27. и 28. априла 2017. године, донела је

ОДЛУКУ
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ДУГОРОЧНИ ПЛАН ПОСЛОВНЕ СТРАТЕГИЈЕ И
РАЗВОЈА ЈКП „ГРАДСКО ЗЕЛЕНИЛО“ ЧАЧАК
ЗА ПЕРИОД ОД 2017.- 2027. ГОДИНЕ

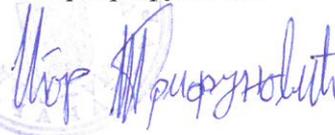
I

ДАЈЕ СЕ сагласност на Дугорочни план пословне стратегије и развоја ЈКП „Градско зеленило“ Чачак за период од 2017. – 2027. године, који је донео Надзорни одбор ЈКП „Градско зеленило“ Чачак, на седници одржаној 3. марта 2017. године.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном листу града Чачка“.

СКУПШТИНА ГРАДА ЧАЧКА
Број: 06-63/17- I
26, 27. и 28. април 2017. године

ПРЕДСЕДНИК
Скупштине града Чачка,
Игор Трифуновић

Јавно комунално предузеће

**ГРАДСКО
ЗЕЛЕНИЛО
ЧАЧАК**

ДУГОРОЧНИ ПЛАН
пословне стратегије и развоја
ЈКП „ГРАДСКО ЗЕЛЕНИЛО“ ЧАЧАК
за период од 2017. - 2027. године

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ИЗГРАДЊУ
И ОДРЖАВАЊЕ ЗЕЛЕНИХ ПОВРШИНА И ГРОБЉА
„ГРАДСКО ЗЕЛЕНИЛО“

Седиште: Симе Сараге бр. 71, Чачак

Претежна делатност: 8130 – услуге уређења и одржавања околине

Матични број: 07182554

ПИБ: 101122137

ЈББК: 81233

Чачак, март 2017. године

ЈКП „Градско зеленило“ Чачак
Надзорни одбор
Број: 486-1/17
Датум: 3.3.2017. године

На основу члана 22. став 1. тачка 1. и члана 59. став 1. Закона о јавним предузећима („Сл. гл. РС“, бр. 15/2016) и члана 44. став 1. тачка 1. Одлуке о усклађивању оснивачког акта Јавног комуналног предузећа за изградњу и одржавање зелених површина и гробља „Градско зеленило“ Чачак са Законом о јавним предузећима („Сл. лист града Чачка“, бр. 22/2016), Надзорни одбор на седници одржаној 3.3.2017. године, донео је

ДУГОРОЧНИ ПЛАН
пословне стратегије и развоја
ЈКП „ГРАДСКО ЗЕЛЕНИЛО“ ЧАЧАК
за период од 2017. - 2027. године

Дугорочни план пословне стратегије и развоја ЈКП „Градско зеленило“ Чачак за период од 2017. - 2027. године се доставља Скупштини града, ради давања сагласности

Чачак, март 2017. године

САДРЖАЈ

1. Профил предузећа	3
2. Законодавни и стратешки оквир на националном и локалном нивоу.....	5
3. Стратешки правци развоја и унапређење основних делатности.....	6
4. Унапређење рада и организације предузећа.....	7
5. Кадровска политика и план запослености.....	8
6. Политика цена основних комуналних услуга.....	9
7. Мисија, визија, циљеви	11
8. Анализа постојећег стања.....	14
9. Стратегија одрживог развоја.....	34
10. Пројекција прихода и расхода.....	52

1. ПРОФИЛ ПРЕДУЗЕЋА

1.1. Статус предузећа, правна форма и власничка структура

ЈКП „Градско зеленило“ са седиштем у Ул. Симе Сараге бр. 71, 32000 Чачак је уписано у регистар Агенције за привредне регистре решењем бр. БД8367/2005 од 24.04.2005. године, са матичним бројем 07182554 и пореским идентификационим бројем 101122137.

Правни положај и статус регулисан је актом о оснивању и Статутом.

Последње измене акта о оснивању, ради усаглашавања са новим Законом о јавним предузећима, извршене су у новембру 2016. године доношењем Одлуке о усклађивању оснивачког акта Јавног комуналног предузећа за изградњу и одржавање зелених површина и гробља „Градско зеленило“ Чачак са Законом о јавним предузећима, која је објављена у Службеном листу града Чачка број 22/2016.

Предузеће послује у форми јавно комунално предузеће. Град Чачак је једини власник предузећа са уделом у власништву над капиталом од 100%.

1.2. Делатност од општег интереса поверене ЈКП „Градско зеленило“ Чачак

ЈКП „Градско зеленило“ Чачак основано је ради обављања комуналних делатности које су по Закону о јавним предузећима и Закону о комуналним делатностима означене и дефинисане као делатности од општег интереса и то:

- одржавање јавних зелених површина;
- управљање гробљима и сахрањивање;
- погребна делатност.

Поред наведених комуналних делатности обавља и пратеће (сродне) делатности које су једним делом у функцији обављања основних комуналних послова, а једним делом се нуде и пружају на слободном тржишту.

Претежна делатност предузећа уписана у регистар је:

- 81.30 Услуге уређења и одржавања околине.

Осим наведене претежне делатности, предузеће се може бавити и другим делатностима, без уписа у регистар, уколико за те делатности испуњава услове предвиђене законом, као што су:

- 01.29 Гајење осталих вишегодишњих биљака;
- 01.19 Гајење осталих једногодишњих и двогодишњих биљака;
- 01.30 Гајење садног материјала;
- 01.61 Услужне делатности у гајењу усева и засада;
- 02.20 Сеча дрвећа;
- 02.40 Услужне делатности у вези са шумарством;
- 38.11 Сакупљање отпада који није опасан;
- 38.22 Третман и одлагање опасног отпада;
- 43.11 Рушење објеката;
- 43.12 Припремна градилишта;
- 46.17 Посредовање у продаји хране, пића и дувана;
- 46.22 Трговина на велико цвећем и садницама;
- 52.21 Услужне делатности у копненом саобраћају;
- 96.03 Погребне и сродне делатности;
- 96.09 Остале непоменуте личне услужне делатности.

Постулати у пружању јавних комуналних услуга би требало да буду два основна начела и то:

Прво начело

- Комунална делатност треба да тежи самофинансирању.

То би значило, да се из делатности **остварују приходи**, будући да трошкове услуга могу да надокнаде потрошачи, што се у случају ЈКП Градско зеленило Чачак односи на делатност погребних услуга.

Корисници би требало да плаћају цену која покрива све трошкове услуга и унапређења услуга.

Исто тако, у делатности која не остварује приход, и којој је локална самоуправа основни извор прихода, зато што потрошачи не плаћају, или не могу да плаћају услугу, што се у случају ЈКП Градско зеленило Чачак, односи на делатност уређења и одржавања јавних зелених површина, комунална делатност мора прецизно да израчуна цену услуга а локална самоуправа има обавезу да је надокнади

Трошкови би требало да буду јасно израчунати и представљени тако да се могу контролисати, што помаже и локалној самоуправи и јавном комуналном предузећу да осмисле стратегију смањења трошкова.

Друго начело

- Комунално предузеће би требало да оствари финансијску и управљачку аутономију

Уколико се израчунају и покрију у потпуности трошкови услуга, могуће је да јавно комунално предузеће оствари финансијску аутономију. Управљачка аутономија као способност да се стратешке одлуке доносе без непосредног мешања спољних субјеката произилази из финансијске аутономије. Ако се она оствари ЈКП би тада било у стању да само донесе одлуке о броју запослених, организационој структури, припреми и спровођењу стратешких и пословних планова, планирању капиталних инвестиција, цена и о многим другим питањима, без свакодневног уплитања локалне самоуправе.

Локална самоуправа би требало да преузме надзор, односно контролу над јавним комуналним предузећем у испуњавању стратешких циљева, испуњавању пословних планова и поштовању кључних прописа.

Корист је обострана, пошто на једној страни комунално предузеће може да покрије реалне трошкове своје делатности, било наплатом од корисника или из буџета локалне самоуправе, а има управљачку аутономију у свакодневном раду и спровођењу стратешких планова. С друге стране, локалне самоуправе могу да усмере своја иначе ограничена финансијска средства ка другим секторима и инвестицијама.

Да би се успоставио овакав систем, локална самоуправа и јавно комунално предузеће морају да прихвате да има смисла стварати јавна комунална предузећа која су финансијски и управљачки аутономна уз пуну наплату трошкова рада. Оснивач мора да повећа надзор над ЈКП у смислу да су задовољени стручност и професионализам.

Заједно би требало да утврде шта је учинак у кључним областима пословања и пошто се успоставе основни показатељи формулисати средњорочне и дугорочне циљеве.

1.3. Право коришћења средстава у јавној својини и вредност укупног капитала

Књиговодствена вредност капитала са којим располаже и послује ЈКП „Градско зеленило“ Чачак, на дан 31.12.2016. године износи _____ динара.

Од средстава која су по Закону о јавној својини означена као средства у јавној својини, предузеће у функцији обављања поверених делатности користи и одржава у функционалном стању следеће комуналне објекте:

1. Управна зграда на гробљу – Станојевића кућа 160 м²
2. Продавница цвећа и свећа – Божур 29,8 м²
3. Продавница погребне опреме, магацин, менза 107,01 м²
4. Магацин на гробљу и гардеробер 38,23 м²
5. Капела на гробљу са наткривеним опрошт. платоом 78,14 м²
6. Помоћни објекат уз кућу Станојевића 161,4 м²
7. Јавне чесме за пијаћу воду на гробљу 6 ком
8. Пољски WC на гробљу 9,14 м²
9. Управна зграда 254,81 м²
10. Портирница 11,22 м²
11. Гаражни простор уз портирницу 120,88 м²
12. Гаражни простор за радна возила 79,6 м²
13. Хидрофорска кућица 5,76 м²
14. Стакленик 345,6 м²
15. Пластеник 212,8 м²
16. Множара 119 м²
17. Бунари, 7 м и 10 м дубине 3 ком
18. Пољски WC (са 2 кабине) и септ. јама 9,14 м²
19. Продавница цвећа – Нарцис (монтажни објекат) 29,80 м²
20. Објекат Камелија 45,38 м²

2. ЗАКОНОДАВНИ И СТРАТЕШКИ ОКВИР НА НАЦИОНАЛНОМ И ЛОКАЛНОМ НИВОУ

2.1. Преглед основних прописа од већег утицаја на пословање ЈКП „Градско зеленило“ Чачак

Основни пропис којим су уређене комуналне делатности је Закон о комуналним делатностима. Последње измене и допуне овог Закона извршене су 22. децембра 2016. године („Сл. гласник РС“ 104/2016), а овим Законом ближе се дефинишу све комуналне делатности као делатности од општег интереса, начин њиховог обављања, финансирање, као и друга питања од значаја за задовољавање комуналних потреба становништва и других корисника услуга.

На ЈКП „Градско зеленило“ Чачак се у пуној мери односе и одредбе Закона о јавним предузећима објављене 25-тог фебруара 2016. године („Сл. гласник РС“, бр. 15/2016). Овај системски закон настоји да стање у свим јавним предузећима унапреди у три сегмента:

- у сегменту управљања и руковођења;
- у сегменту стратешког и текућег планирања и
- у сегменту контроле пословања јавних предузећа.

ЈКП „Градско зеленило“ Чачак у смислу Закона о буџетском систему („Сл. гл. РС“ бр. 54/09, 73/10, 101/10, 93/12, 62/13, 63/13, 108/13, 142/14, 68/15, 103/15 и 99/2016), није ни директни ни индиректни корисник буџетских средстава, али као корисник јавних средстава спада у укупну регулативу која проистиче из наведеног прописа. Из Закона о буџетском систему, у наредним годинама, проистичу следећа ограничења као што је забрана запошљавања која је на снази од децембра 2013. године, а продужена је и на 2017. годину. Донета је Уредба о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Сл. гл. РС“ бр. 113/13, 21/14, 66/14, 118/14, 22/15 и 59/15). Ограничења код новог запошљавања проистичу из Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Сл. гл. РС“ бр. 68/15) који важи до краја 2018. године. Умањење висине основних зарада за 10% и забрана повећања основица за обрачун зарада обрачунава се на основу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Сл. гл. РС“ бр. 116/14), који није временски орочен.

Поред наведених прописа, на пословање утичу секторски прописи који имају утицај на поједине комуналне делатности и то Закон о сахрањивању и гробљима („Сл. гласник СРС“, бр. 20/77, 24/85 и 6/89 и „Сл. Гласник РС“, бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 – закон, 120/2012 – одлука УС и 84/2013 – одлука УС), као и Одлука о одржавању и уређивању гробља и сахрањивању („Сл. лист општине Чачак“, бр. 4/2007).

У пословању предузећа примењују се општи прописи као што су: Закон о привредним друштвима („Сл. гл. РС“ бр. 125/04, 36/11, 5/15), Закон о облигационим односима („Сл. Лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93 и „Сл. лист СЦГ“, бр. 1/2003 – Уставна повеља), Закон о раду („Сл. гл. РС“ бр. 24, 61/05, 54/09, 32/16 и 75/14), Закон о Регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава („Сл. гл. РС“ бр. 68/15 и 79/15), Закон о јавним набавкама („Сл. гл. РС“ бр. 124/12, 14/15, 68/15) и пратећи подзаконски акти („Сл. гл. РС“ бр. 15/16), Закон о рачуноводству („Сл. гл. РС“ бр. 62/13), Закон о ревизији („Сл. гл. РС“ бр. 62/13), Међународни рачуноводствени стандарди (МРС), Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Сл. гл. РС“ бр. 68/15), Посебан колективни уговор за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије („Сл. гл. РС“ бр. 27/15), Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама.

3. СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ РАЗВОЈА И УНАПРЕЂЕЊА ОСНОВНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Основне функције ЈКП „Градско зеленило“ Чачак у оквиру поверених делатности су везане за стабилно и квалитетно задовољавање комуналних потреба становништва и других корисника комуналних услуга на територији града Чачка.

У том смислу, у наредном периоду укупно пословање и развој предузећа, треба у што већој мери подредити унапређењу и развоју поверених комуналних делатности, у правцу:

- повећања степена доступности комуналних услуга (одржавање зелених површина и свих гробља на територији града Чачка);

- веће поузданости и стабилности код пружања комуналних услуга;
- бољег квалитета пружених услуга по захтевима корисника и стандардима који се примњују у најразвијенијим европским државама.

4. УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПРЕДУЗЕЋА

4.1. Унапређење система управљања, руковођења и организације на нивоу предузећа

Унапређење система управљања, руковођења и организације требало би да утиче на повећање степена конкурентности који представља основни изазов и задатак за сваки пословни систем. У смислу смањења трошкова и скраћења времена потребног за пословне операције, повећање квалитета уз одржање конкурентних цена, поред увођења нових технологија за обављање истих, потребно је унапредити процес праћења извођења радних операција. Да би се смањио број извршилаца који прате пословне процесе, потребно је увести одговарајуће процедуре које ће се користити приликом обављања радних операција, односно обликовати информационо-комуникационе токове. Подизање целокупног система на виши ниво управљања и руковођења требало би да подстакне побољшање система вредновања и оцењивања процеса и укупне ефикасности предузећа.

4.2. Линије руковођења надзора и контроле

Линије руковођења надзора и контроле требало би да се комбинују у смислу коришћења нових технологија које се могу користити у праћењу процеса рада, које ће бити допуњене контролом од стране људских ресурса.

4.3. Увођење стандардизованих процедура (ИСО)

ЈКП „Градско зеленило“ ће у периоду примене овог програма пословања настојати да стандардизује процес пружања услуга и процес производње. Неопходно је започети увођење стандарда, који је основни циљ да помогну при решавању проблема у функционисању процеса рада и осигуравање да ће производ или услуга који изађу из процеса бити одговарајућег квалитета за крајњег корисника.

Правилном применом стандарда своде се импровизација и грешке на што нижи ниво, штеди се време при реализацији послова и осигурава квалитет. У процесу рада у предузећу, није могуће све стандардизовати, али где је могуће, стандард треба да да оквире, пружи смернице и алате који ће осигурати да се процеси у организацији одвијају изнад сваког појединца и да су одрживи.

4.4. Базе података, интегрални информациони систем, ГИС технологија и системи аутоматског генерисања извештаја

Успостављање одрживог геоинформационог система (ГИС) за управљање јавним зеленим површинама на административном подручју града Чачка и Градског гробља има за циљ ефикасније и економичније одржавање, планирање и подизање зелених површина, односно евиденцију и праћење капацитета гробља. Пројекат обухвата иницијално прикупљање свих расположивих просторних података о јавним зеленим површинама и детаљно снимање зелених површина, над којима има

ингеренцију ЈКП „Градско зеленило“, развој софтвера у складу са потребама пројекта, имплементацију система и обуку учесника система.

Активни учесници у реализацији пројекта и каснијем дневном коришћењу биће ЈКП „Градско зеленило“ Чачак. Приступ подацима у систему, путем веб ГИС портала, имаће и бројни стручњаци из градских и републичких институција.

Потребно је прикупљање свих расположивих података о зеленим површинама на административној територији града Чачка и то: преузети све релевантне податке из актуелних просторних и урбанистичких планова, податке из доступних шумских основа и бројне друге податке. Поред тога, део система биће и базни просторни подаци, као што су дигитални ортофото из разних епоха, просторне јединице и друго; евидентирати сва заштићена природна добра (њихова просторна дефиниција, атрибути и званична документа) као основ за службену евиденцију Секретаријата за заштиту животне средине.

ГИС зелених површина (ГИС ЗП) ће бити формиран као централизован систем са серверском базом података, веб оријентисаном архитектуром, истовременим и директним коришћењем централне базе, без конверзије података и посредничког слоја у раду са базом. Биће обезбеђен отворени интерфејс за примену разних вертикалних софтверских решења која су у складу са аутоматизацијом пословних процеса, што се посебно односи на сложене обраде и анализе података, унос и одржавање специфичних тематских садржаја. Треба да буде омогућено истовремено коришћење растерских, векторских и других типова података из централне базе података. ГИС ЗП има отворену архитектуру и тиме омогућену интеграцију са другим базама података, процесима, као и могућношћу развоја додатних функционалности.

Подсистем служи за обезбеђивање ажурности просторних објеката у систему у односу на актуелно стање на терену. Под евидентирањем зелених површина и јединица одржавања подразумева се прикупљање података нових и ажурирање података постојећих јединица одржавања у току експлоатације ГИС ЗП. Нове јединице одржавања најчешће су резултат увођења у систем одржавања зелене површине и реконструкција мањег или већег обима постојећих зелених површина.

5. КАДРОВСКА ПОЛИТИКА И ПЛАН ЗАПОСЛЕНОСТИ

5.1. Оптимална структура и број радника

ЈКП „Градско зеленило“ Чачак у временском периоду који обухвата дугорочни план требало би да коригује систематизацију радних места у смислу отварања комерцијалне службе и проширења службе за пројектовање, које би требало да прате тржиште и конкуренцију. У складу са новим трендовима наведене службе би требало да проширују и пласирају асортиман робе и услуга које би предузеће могло да понуди на слободном тржишту.

У наведеном периоду, циљ предузећа је да се оствари конкурентска стратегија, која би требало да обезбеди одговарајући број запослених, који ће бити обучени и способни да одговоре захтевима посла. Имајући у виду, да се у наведеном десетогодишњем периоду предвиђа значајан одлив запослених, по основу одласка у пензију, потребно је предвидети запошљавање кадрова који могу одговорити захтева тржишта. Приликом запошљавања нових кадрова, треба водити рачуна, да се запосли довољан број уско специјализованих кадрова за обављање основне и пратећих делатности преудзећа.

5.2. Стручно оспособљавање кључних кадрова на нивоу средњег менаџмента и уско специјализованих профила

У периоду примене програма пословања, посебну пажњу треба посветити оспособљавању свих врста кадрова, а посебно кадрова на нивоу средњег менаџмента и уско специјализованих кадрова. Усавршавање и оспособљавање запослених се може вршити кроз разне обуке, добијање одговарајућих лиценци и сертификата за све врсте струка. Високи менаџмент треба да води рачуна да се професионално усавршавање кадрова води као организован и континуиран начин који ће кроз усавршавање запослених, довести до унапређења пословања целокупног предузећа.

5.3. Обезбеђење кадрова за ангажовање на сезонским или другим повременим пословима

Имајући у виду сезонски карактер послова предузећа и могућност проширења обављања своје делатности на ширем подручју града, треба планирати флексибилан облик запошљавања радника, путем привремених и повремених послова. Утврђивање потребног броја запослених преко привремених и повремених послова треба да се одређује путем анализе површина и броја уговорених операције које одржава и уређује предузеће.

6. ЦЕНЕ И ПОЛИТИКА ЦЕНА

Цене комуналних услуга су под потпуном контролом локалних самоуправа и политика цена се води у складу са Законом о комуналним делатностима којим је између осталог у члану 25 прописано 5 начела за формирање цена.

Начело " цена покрива све трошкове" би требало да буде најважније од 5 начела, али се оно у пракси селективно примењује и приоритет се даје начелу " приступачност цена".

Када би се у потпуности применило најважније начело осигурала би се економска основица рада и развоја, битно је нагласити развоја предузећа, чиме би се смањила или елиминисала зависност од финансирања преко буџета локалних самоуправа и предузеће не би било доведено у ситуацију да за набавку опреме којом би заменило стару и дотрајалу опрему тражи помоћ из буџета града, пошто би била испоштована Методологија израде цена да у трошкове према Закону улазе сви расходи, укључујући и трошкове амортизације и акумулације.

Елементи за израчунавање цена

РЈ „Гробље“

- трошкови ангажовања радника на обављању послова

У обзир су узети радници директно ангажовани на пословима у овој Радној јединици (пријем, ископ, сахрањивање) као и део режијских радника који су искључиво везани за послове који се обављају за ову Радну јединицу (возачи погребног возила,

чувари, благајна, продаја погребне опреме и део рачуноводства)

- Осим зараде, ангажовање радника захтева и следеће трошкове:
расходи радника (превоз, здравствени преглед),
ХТЗ опрему а ситан инвентар, алат,
осигурање радника
- Грађевинске нормe – ГН 200-103.9.1; ГН 900-103.11; ГН200-202.3.1; ГН 200-201.1.1; ГН 900-103.9; ГН 200-202.2.1
- утрошак горива по сату
- амортизација
- цена основног материјала (бетон, арматура, мермер, гранит итд)

Постојеће цене закупа гробних места и одржавања гробља су:

- десетогодишњи закуп 2,432,50 динара / по гробном месту
- годишње одржавање 780,64 динара/ по гробном месту

На месечном нивоу је то трошак од укупно 85,32 динара по гробном месту, или 93.85 динара по гробном месту, са ПДВ-ом, што је у односу на просечну нето зараду у Републици Србији од 41,508 динара (јануар, 2017.године) учешће од 0,205% или 0.226%.

РЈ „Зеленило и Производња“

- површина која је предмет уређивања, одржавања, реконструкције
- број операција (интензитет) у току године
- норма за 1 час
- потребан број радних дана
- цена рада по сату појединачних операција
- трошкови производње расадног материјала (основни и помоћни материјал)
- трошкови горива
- расходи запослених у тим Радни јединицама итд.

Оптимална јединица мере би била:

- уређена зелена површина у односу на укупну површину града
- уређена зелена површина у односу на број становника
- број стабала у односу на површину града
- број стабала у односу на број становника
- број новозасађених стабала
- број расадничког материјала из сопствене производње

Принцип “једна услуга –једна цена” је код производа и услуга ЈКП Градско зеленило присутан већ годинама, будући да не постоји разлика у ценама за правна и физичка лица.

7. МИСИЈА, ВИЗИЈА, ЦИЉЕВИ

7.1. Мисија

***Уређење јавних зелених површина**

Борба за већи углед и стварање препознатљивог стила у обављању делатности са стручном, искусном и мотивисаном радном снагом и то кроз: одржавање и санацију јавних зелених површина, реконструкцију постојећих зелених површина у граду, изградњу нових зелених површина у граду, одржавање и израду нових цветних засада у граду, одржавање и израду нових дрвореда у граду, одржавање и садњу нових парковских засада у граду, остварење квалитета пружања услуга, увођење савремених решења у одржавању града, остваривање савремене комуникације са корисницима наших услуга.

Одржавање јавних зелених површина у складу са донетим одлукама града, стандардима и правилима струке, заснованио на ефикасном ангажовању укупног производног, кадровског и финансијског потенцијала предузећа.

Стално ангажовање на уређењу нових зелених површина и оплемењивању јавног простора у граду применом нових и савремених техничко-технолошких решења у овој области.

***Управљање и одржавање гробља**

Мисија предузећа је да обавља делатност од општег значаја, које је једино надлежно да брине о сахрањивању грађана и уређењу и одржавању Чачанског гробља. Погребна делатност не значи само сахрањивање умлих, него обухвата и поштовање предака и неговање пијетета према умрлима. Одговорност и обавеза предузећа је да развије савремену културу сахрањивања, поштујући традицију као део изворне културе и обичаја народа, начела слободе свести и вероисповести, као и права човека на своју последњу вољу. Мисија предузећа је да омогући достојанствен последњи испраћај преминулих, да пружи разумевање и помоћ ожалашћенима, као и да чува и негује сећања на претке.

Предузеће исказује посвећеност, поштовање, разумевање и бригу за сваког преминулог грађанина, породицу и њихове потребе. Предузеће је од посебног друштвеног значаја, јер је једино надлежно да у складу са Законом о комуналној делатности брине о сахрањивању и другим погребним услугама, уређењу и одржавању Чачанског гробља, које му је поверено од стране Оснивача.

7.2. Визија

*Уређење јавних зелених површина

Визија предузећа је настављање са континуираним обављањем делатности у квалитету који је препознатљив и који опредељује изглед града који мора да задржи имиџ „великог града“. Усмерићемо се на континуирано пружање квалитетних комуналних услуга на принципима заштите животне средине и континуирану едукацију свих запослених. Наше деловање темељиће се на повећању задовољства свих корисника наших услуга кроз стално подизање квалитета на формирању, уређењу и одржавању јавних зелених површина, придржавајући се начела економичности, рационализације и продуктивности рада.

Још једна од визија предузећа је да буде угледна и поштована кућа, која својим стилем, етиком и пијететом обједињује вредности хуманости и љубави према човечанству са једне, и модерног приступа са друге стране. Наша визија је да будемо синоним за ову врсту делатности у окружењу, која ће у будућем периоду постављати више стандарде, како у области вршења услуга, тако и у области инвестиција, економске оправданости, која не само да уводи нова правила, него их и предвиђа и креира.

*Управљање и одржавање гробља

Визија предузећа је да задржи правац рада и пословања од претходних неколико година, како би се реализовали развојни циљеви предузећа који су и социјално веома одговорни, као и циљеви које је поставио наш Оснивач – град Чачак, а који се односе на висок квалитет погребних услуга које пружамо у комуналној делатности која нам је поверена.

7.3. Циљеви

*Уређење јавних зелених површина

Циљеви предузећа одређују тежњу предузећа у поступцима задовољења мисије предузећа, жељено будуће стање и резултате које је потребно остварити планираним и организованим активностима структуре предузећа. Основни циљеви Предузећа су:

- ефикасно обављање делатности које су од друштвеног значаја,
- примена економских начела и правила, делотворни менаџмент, рационална организација Предузећа, обученост, потребна квалификација и здравствена способност запослених,
- одржавање и унапређење постојеће репутације одговорног, угледног и успешног Предузећа.
- постићи задовољење потреба грађана са квалитетном услугом и квалитетним производом,
- остварити што већи резултат, са што мање улагања у обављању делатности,
- остварити задовољење економских потреба запослених, путем одговарајући зарада и услова рада,
- вршити стално преиспитивање и побољшавање квалитета послова

Посебни циљеви Предузећа су:

- Реконструкција постојећих зелених површина у граду
- Изградња нових зелених површина у граду
- Одржавање и израда нових цветних засада у граду
- Одржавање и израда нових дрвореда у граду
- Одржавање и садња нових парковских засада у граду
- Остварење квалитета пружања услуга
- Увођење савремених решења у одржавању града
- Остваривање савремене комуникације са корисницима наших услуга

*Управљање и одржавање гробља

Циљеви предузећа који се односе на управљање и одржавање гробља су следећи:

- изградити партнерски однос и поверење са корисницима услуга,
- подизати квалитет безбедности и здравља на раду запослених и заштите животне средине,
- обезбедити друштвено одговорно предузеће у коме раде друштвено одговорни запослени,
- обезбедити потребни простор за несметано сахрањивање на свим

- гробљима,
- набавити планирану и потребну опрему,
 - проширити и унапредити ниво квалитета пружања услуга према грађанима,
 - реализовати планирани физички обим услуга,
 - реализовати инвестициона улагања.
 - Опстанак и даљи развој Предузећа, као и непрестана борба са великом конкуренцијом на тржишту погребних услуга и робе.
 - Повећање степена наплате кроз репрограм наплате старих дуговања (склапање споразума о плаћању на рате)
 - Већа правна заштита наплате услуга и ангажовање адвокатског тима.

Посебан циљ Предузећа је:

- Преузимање надлежности одржавања осталих гробаља у насељеним местима на подручју града Чачка, будући да предузеће има монопол само у делу услуга које се односе на сахрањивање покојника.

8. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

8.1. Спољни и интерни бенчмаркинг- показатељи учинка

"Ако познајете свог непријатеља и познајете себе не треба да се бојите исхода стотине битака"

Sun Cu, 400 godina pre nove ere

Бенчмаркинг је:

- метод мерења и унапређења организационих перформанси на основу поређења сопствене пословне праксе са најбољим праксама,
- планирано истраживање са високом стопом приноса на улагања
- користан метод где и на који начин унапредити пословни процес
- потенцијални извор идеја, информација, метода, пракси
- део културе „стремљења најбољем"

Спољни бенчмаркинг је упоређивање резултата предузећа са другим јавним комуналним предузећима која се баве истом делатношћу. У том смислу биће приказани неки од најважнијих показатеља пословања у предузећима из других градова, која се баве истом делатношћу.

Интерни бенчмаркинг је метод да се повећа успешност рада тако да предузеће може да упоређује садашње резултате са прошлим. Везано за то урађене су анализе извора прихода, вертикална и хоризонтална анализа биланса успеха и стања, као и анализа краткорочне и дугорочне финансијске равнотеже.

8.1.1. Показатељи пословања предузећа исте делатности у појединим градовима Републике Србије

Циљ анализе је да упоредимо издвајања за одржавање и уређење зелених површина из буџета појединих градова, површина које се уређују, број становника, опремљености, броја запослених и слично.

Таб.1 *

параметри	Нови Сад	Крагујевац	Београд	Чачак
Укупна површина под зеленилом у м ²		Неажуран катастар зелених површина	30,000,000	Неажуран катастар зелених површина
Површина под травњацима за кошење у м ²	4.307.661	1.701.566	16.640.346	460.083
Број запослених привр.и повр.посл.	341	51 25	1204 43	35
Планир.средства из буџета града за одржав.зелен.	480.868.000	74.545.455	2.255.700.000	24.545.455
	Нови Сад	Крагујевац	Београд	Чачак
Средства буџетске помоћи-субвенције	37.527.141	35.000.000	49.200.000	
Планирани приходи	694.439.000	112.890.910	2.400.833.000	42.096.819
Планирани расходи	685.939.000	79.805.877	2.380.246.000	42.074.844
Трошкови зарада и накн.зарада	364.021.000	54.508.736	1.413.929.000	27.827.644
Нето фиксна средства	1.698.378.000	179.979.000	1.000.675.000	23.354.000
Економичност пословања	1.01	1.44	1.01	1.00
Продуктивност рада-јед.трошк.	0,52	0,48	0,59	0,66
Продуктивност рада-прих/запосл.	2.036.478	1.498.941	1.959.640	1.202.766

* Подаци преузети из Плана за 2017.годину јавно комуналних предузећа.

Општи закључак је да у посматраним градовима у Републици Србији се много више средстава издваја из градских буџета за одржавање и уређење јавних зелених површина, него што је то случај у Чачку.

Наравно, узимали смо у обзир површине које се одржавају, површине под зеленилом итд. и сразмерно томе издвајања.

Економичност пословања је свуда ниска, осим у Крагујевцу, што значи да су приходи врло мало изнад трошкова.

Следећи закључак је да сва ова предузећа поседују знатно већи износ нето фиксних средстава (опрема, земљиште под засадима итд.) од ЈКП Градско зеленило Чачак.

Отуда, и следећи показатељ веома неповољан по наше предузеће у Чачку, да се по једном запосленом добија знатно нижи приход него у посматраним градовима, и да су јединични трошкови зарада и накнада зарада у односу на приходе већи у односу на посматране градове, што је управо одраз недостатка адекватне опреме за рад, веће производње из сопственог расадника која би се валоризовала на тржишту, недовољног броја оперативних извршилаца, и многих других спољних и унутрашњих фактора.

8.1.2. Погребне услуге

У оквиру комуналне делатности која му је поверена од стране Оснивача, Предузеће обавља све услуге везане за сахрањивање преминулих лица, као и управљање и одржавање Градског гробља, укупне површине 36 хектара.

Собзиром да Предузеће обавља комуналну делатност од посебног друштвеног интереса у области сахрањивања умрлих лица, сахране се обављају сваког дана, осим недеље и првог дана Божића, Ускрса и Нове године.

У условима савременог тржишног пословања, повећане комерцијализације и нелојалне конкуренције у свим делатностима (па и у овој коју обавља наше комунално предузеће) и нових тржишних захтева корисника услуга, ЈКП Градско зеленило има своју мисију која се огледа у следећем:

- основна сврха постојања предузећа је квалитетно и стандардизовано пружање погребних услуга уз поштовање свих закона из ове области, на Градском гробљу које нам је поверено на управљање од стране Оснивача
- афирмисање у јавности пословног имиџа предузећа као угледне и поштоване куће, која својим пословним стилем, високом етиком и пуним пијететом обједињује вредности хуманости и љубави према човеку, с једне, и модерног пословног приступа, с друге стране;
- сузбијање и елиминисање нелојалне конкуренције у области погребних услуга;
- постизање што бољих комерцијалних и маркетиншких ефеката;
- формирање јавног мњења широког и трајног поверења у предузеће као најсолиднијег и најпоузданијег партнера у домену погребних услуга, као и потврђивање поверења у његовог Оснивача, који брине о својим грађанима у њиховим најтежим тренуцима

Предузеће се финансира из средстава за обављање делатности сахрањивања, уз цене погребних услуга које плаћају непосредни корисници, а које одобрава Оснивач.

Други део прихода се обезбеђује из осталих сродних делатности, изградње и продаје гробних оквира, продаје погребне опреме, цвећа и других пратећих услуга.

Предузеће остварује и пословне приходе наплатом од носиоца права коришћења гробних места накнаде за закуп, коришћење, уређење и одржавање површине гробља.

Таб.2

	2012	2013	2014	2015	2016
Број обављених сахрана	513	500	493	546	521
Број продатих гробних оквира	141	162	108	156	141
Број пријема покојника од стране других погреб. предузећа	441	415	558	423	473
Број продатих погребних опрема	61	66	71	87	44

Број спомен гробља које одржава ЈКП Градско зеленило је 2 (Спомен парк и Споменик Танаску Рајићу на брду Љубићу.)

Број корисника на Градском гробљу је 11,200 .

Број гробља којима не управља ЈКП Градско зеленило на територији јединице локалне самоуправе је 126.

Основни циљеви су:

- Обезбедити потребан број гробних места за редовне сахране (између 120 и 150 је потребно годишње).

- Даљи раст прихода уз спорији раст расхода, уз исти број преминулих лица на годишњем нивоу. Раст прихода је условљен већим процентом наплате од корисника услуга, повећавањем учешћа предузећа у броју продатих погребних опрема, цвећа, превоза итд.. За овај циљ се искључиво боримо легалним и легитимним средствима против нажалост врло нелојалне конкуренције на тржишту погребних роба и услуга. У реализацији овог циља нам је потребна и помоћ Оснивача у спровођењу Градске одлуке о сахрањивању и одржавању гробља, како би се створио коректан тржишни амбијент у пружању свих погребних услуга.

Показатељ из горе наведеног става је број продатих погребних опрема, уз цене и квалитет који су проверено конкурентни, па је тако учешће продате погребне опреме у броју обављених сахрана:

2012.године – 11,89%

2013.године - 13,20%

2014-године – 14,40%

2015.године – 15,93%

2016.године – 8,44%

Примера ради, на београдским гробљима је 2016.године обављено 10,300 сахрана и 2,600 кремација. У односу на укупан број 52,7% је извршено са опремом

набављеном у ЈКП, дакле око 6,800 погребних опрема, што је преко 150 пута више него што је била продаја у нашем Предузећу.

- Уз друштвено одговорно пословање, предузеће тежи остварењу примерене добити у пословању
- Остварена добит нам омогућује улагање у основна средства што шири материјалну основу за даљи развој предузећа.
- У континуитету у наредном периоду повећавати безбедност и хигијену на Градском гробљу.

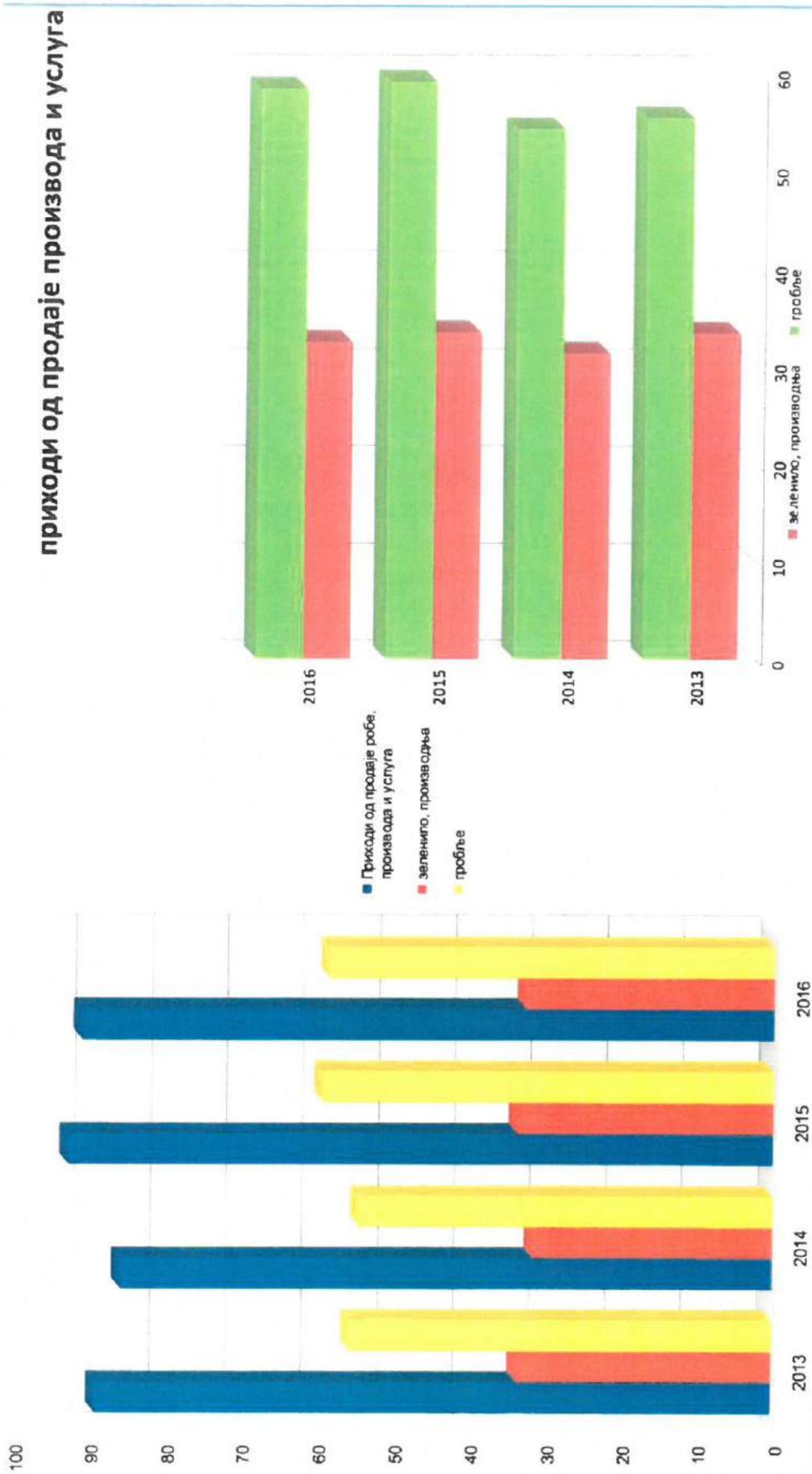
8.2. СТРУКТУРА ОСТВАРЕНИХ ПРИХОДА

У 000 динара

р. бр.	назив прихода	остварено					разлика					структура учешћа у %					
		2013		2014		2015		2016		2013		2014		2015		2016	
		3	4	5	6	7 = 4-3	8 = 5-4	9 = 6-5	2013	2014	2015	2016					
A	Пословни приходи (1 + 2)	89.111	80.818	90.173	89.608	-8.293	9.355	-565	99.53	94.07	98.65	95,48					
	Приходи од продаје робе, производа и услуга	79.702	73.647	84.739	85.358	-6.055	11.092	619	89.02	85.72	92,70	90,96					
	приходи од цвећаре Нарцис	1.857	2.552	2.668	2.861	695	116	193	2,07	2,97	2,92	3,05					
	приходи од ред. и ванред. рад. за град и прод. робе	24.363	22.396	24.353	24.656	-1.967	1.957	303	27,21	26,07	26,64	26,27					
	приходи од продаје дендро и ост. материјала	1.647	938	1.066	1.149	-709	128	83	1,84	1,09	1,17	1,22					
	приходи од вршења услуга трећим лицима	2.103	1.060	2.528	1.838	-1.043	1.468	-690	2,35	1,23	2,77	1,96					
	ЗЕЛЕНИЛО И ПРОИЗВОДЊА	29.970	26.946	30.615	30.504	-3.024	3.669	-111	33,47	31,36	33,49	32,50					
	приходи од продаје цвећа и свећа	2.303	2.341	2.195	2.128	38	-146	-67	2,57	2,72	2,40	2,27					
	приходи од продаје погребне опреме	1.437	1.616	1.806	1.168	179	190	-638	1,60	1,88	1,98	1,24					
	приходи од продаје гробних оквира, укупно	19.278	14.050	19.965	18.820	-5.228	5.915	-1.145	21,53	16,35	21,84	20,05					
	приходи од закупа и одржавања гроб. места	17.712	18.996	19.459	23.305	1.284	463	3.846	19,78	22,11	21,29	24,83					
	приходи од сахрана	6.443	6.808	7.540	7.008	365	732	-532	7,20	7,92	8,25	7,47					
	приходи од такси за монт. спом. и издав. пот.	1.248	1.231	1.252	1.041	-17	21	-211	1,39	1,43	1,37	1,11					
	приходи од превоза покојника	462	234	107	83	-228	-127	-24	0,52	0,27	0,12	0,09					
	приходи од пријема покојника у капелу	248	703	961	1.081	455	258	120	0,28	0,82	1,05	1,15					
	приходи од ексхумација	97	157	349	33	60	192	-316	0,11	0,18	0,38	0,04					
	приходи од сакупљања медицинског отп.	180	204	206	173	24	2	-33	0,20	0,24	0,23	0,18					
	приходи од легализације гробних оквира	56	50	64	14	-6	14	-50	0,06	0,06	0,07	0,01					
	приходи од уклањања бесправ. подиг. објек. за град	268	311	220	220	43	-91	-220	0,30	0,36	0,24						
	ГРОБЉЕ	49.732	46.701	54.124	54.854	-3.031	7.423	730	55,54	54,36	59,21	58,45					
	Остали пословни приходи	9.409	7.171	5.434	4.250	-2.238	-1.737	-1.184	10,51	8,35	5,94	4,53					
	приходи од закупнина и ост. прих.	756	759	1.189	524	3	430	-665	0,84	0,88	1,30	0,56					
	приходи по ванред. пројектима - јавни рад, волонтер. рад	3.196	1.817	2.061	2.476	-3.196	2.061	415	3,57		2,25	2,64					
	приходи из прошл. год. (амортизација из субвенција)	1.008	3.665			809	-1.817	0	1,13	2,11							
	приходи од субвенција за инвестиције	1.966				1.699	-3.665	0	2,20	4,27							
	приходи од субвенција из Фонда за екологију	986	930	2.184	1.250	-56	1.254	-934	1,10	1,08	2,39	1,33					
	приходи из субвенција за покриће текуће ликвидности	1.497				-1.497	0	0	1,67								
Б	Финансијски приходи	151	29	97	498	-122	68	401	0,17	0,03	0,11	0,53					
	приходи од камата	151	25	97	498	-126	72	401	0,17	0,03	0,11	0,53					
	остали финансијски приходи	4	4	4	4	4	-4	0	0,00	0,00	0,00	0,00					
В	Остали (ванредни) приходи	274	5.068	1.139	3.740	4.794	-3.929	2.601	0,31	5,90	1,25	3,99					
	добити од продаје материјала	2	3	7	7	1	4	-7	0,00	0,00	0,01	0,01					
	наплаћена отписана потраживања	608	608	3	608	608	-605	-3	0,71	0,71	0,00	0,00					
	остали непоменути приходи	151	4.290	516	300	4.139	-3.774	-216	0,17	4,99	0,56	0,32					
	приходи од продаје расх. матер. опреме	145	145	145	145	145	-145	0	0,17	0,17	0,17	0,17					
	приходи по основу надокнаде штете(адвокат. усл. изврш.)	121	22	613	3.440	-99	591	2.827	0,14	0,03	0,67	3,67					
	УКУПАН ПРИХОД	89.536	85.915	91.409	93.846	-3.621	5.494	2.437	100,00	100,00	100,00	100,00					

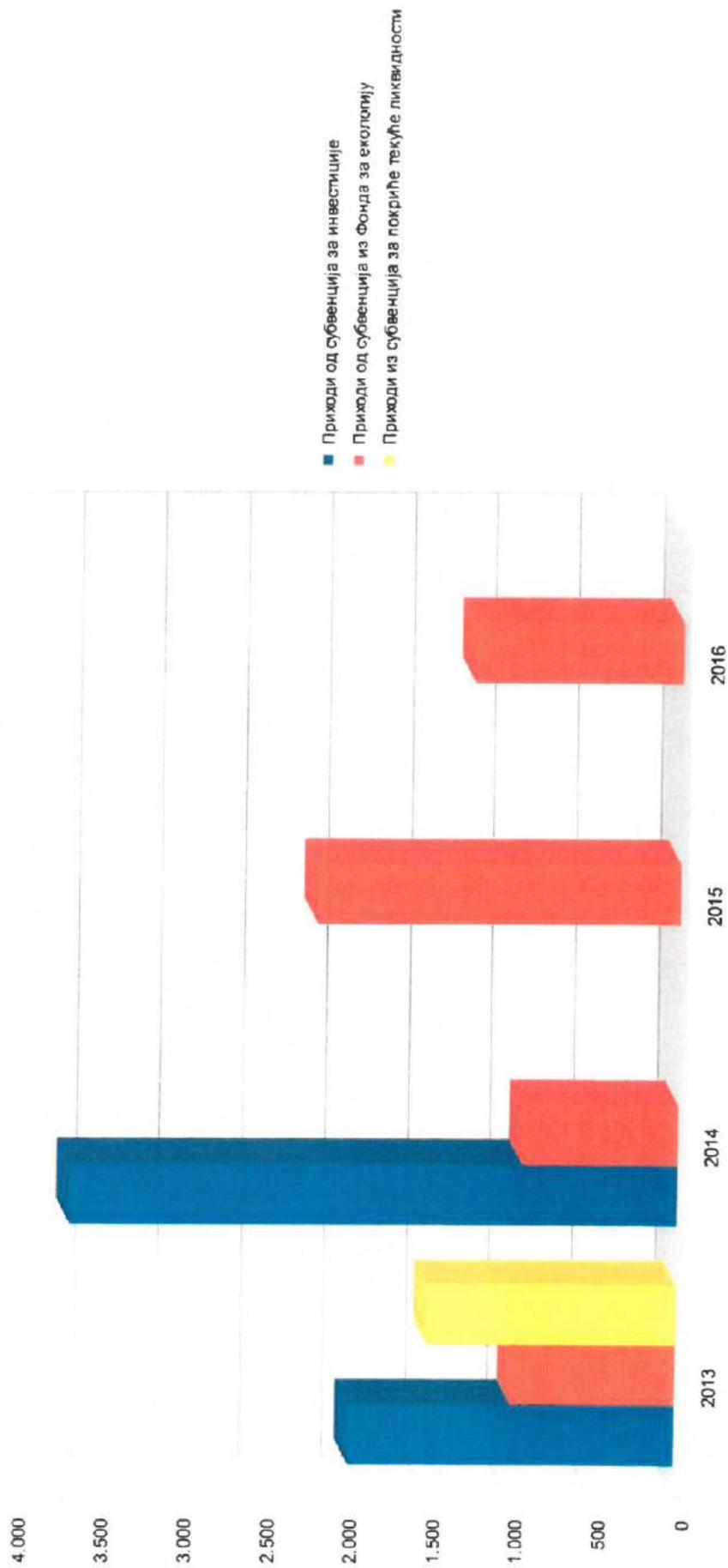
8.2.1. Табеларни и графички приказ прихода од продаје по делатностима

	2013	2014	2015	2016
Приходи од продаје робе, производа и услуга	89,01	85,72	92,7	90,95
зеленило, производња	33,47	31,36	33,5	32,5
гробље	55,54	54,36	59,2	58,45

ПРЕГЛЕД КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА БУЏЕТСКЕ ПОМОЋИ

	2013	2014	2015	2016
Приходи од субвенција за инвестиције	1.966	3.665		
Приходи од субвенција из Фонда за екологију	986	930	2.184	1.250
Приходи из субвенција за покриће текуће ликвидности	1.497			
	4449	4595	2184	1250

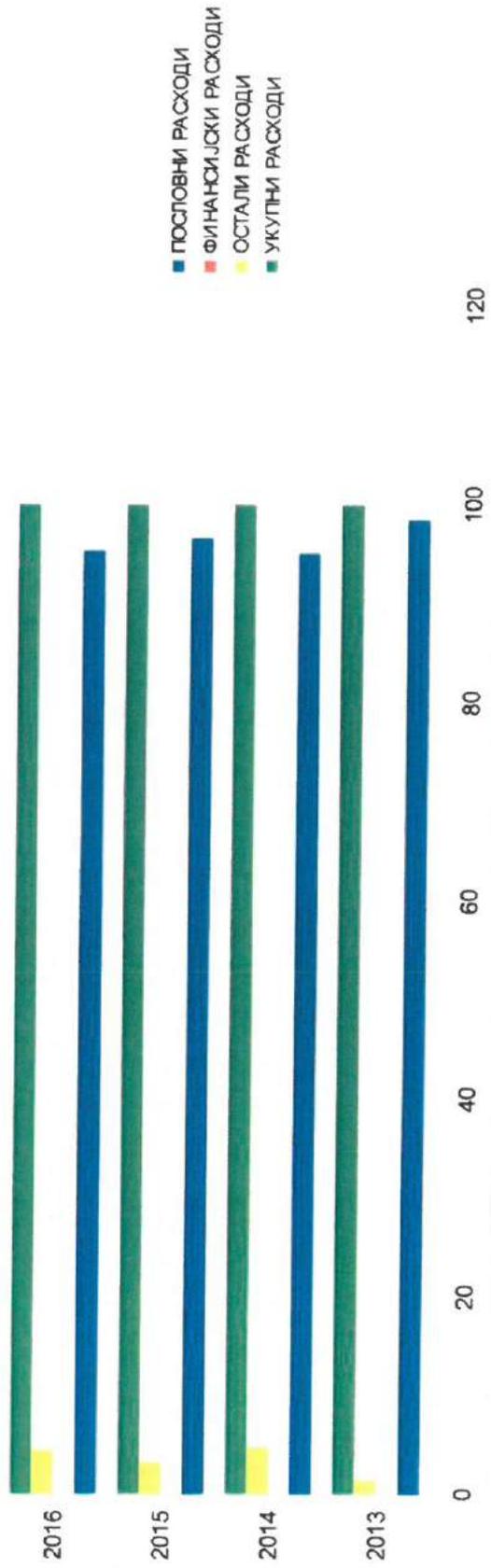
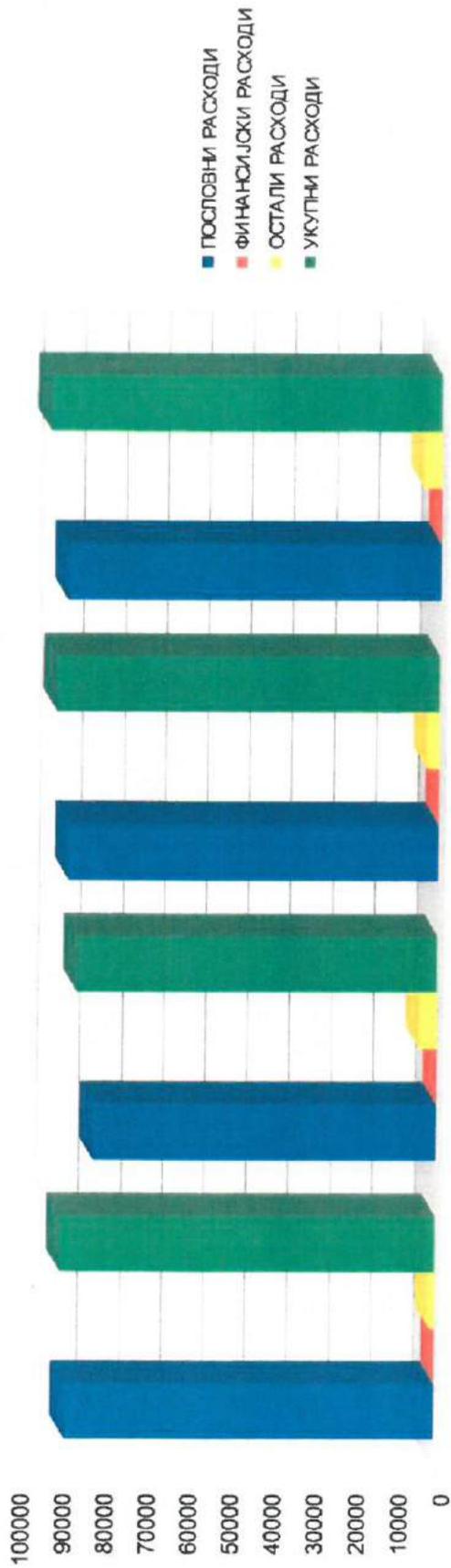
8.3. СТРУКТУРА ОСТВАРЕНИХ РАСХОДА

у 000 динара

р.бр.	назив расхода	Остварено						разлика					структура учешћа у %			
		2013		2014		2015		2016		7=4-3	8=5-4	9=6-5	2013	2014	2015	2016
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	88.018	81.580	88.043	88.744	-6.438	6.463	701	98,50	95,12	96,63	95,38				
	Набавна вредност продате робе	4.351	4.583	5.157	4.381	232	574	-776	4,87	5,34	5,66	4,71				
	Повећање/Смањење залиха недоврш. и гот. произв. и недовршених услуга*	-828	1.154	1.460	2.037	1.982	306	577	-0,93	1,35	1,60	2,19				
	материјал	-72	654	1.202	-2.037	726	548	-1.202								
	гробни оквири	900	-1.808	-2.662	-2.037	-2.708	-854	625								
	основни материјал	2.290	1.024	1.418	2.606	-1.266	394	1.188	2,56	1,19	1,56	2,80				
	помоћни материјал	424	453	423	442	29	-30	19	0,47	0,53	0,46	0,48				
	резер. деп. ХТЗ опр. сит. инв. гуме, канцел. мат.	1.538	860	1.064	1.448	-678	204	384	1,72	1,00	1,17	1,56				
	трошкови горива	1.830	1.917	1.914	1.828	87	-3	-86	2,05	2,24	2,10	1,96				
	трошкови електричне енергије	729	754	712	961	25	-42	249	0,82	0,88	0,78	1,03				
	трошкови воде	61	95	38	62	34	-57	24	0,07	0,11	0,04	0,07				
	трошк. зар. накн. зарада и ост. лични расх.	61.160	55.828	55.384	56.287	-5.332	-444	903	68,44	65,10	60,79	60,50				
	трошкови производних услуга	10.759	8.994	11.458	10.604	-1.765	2.464	-854	12,04	10,49	12,58	11,40				
	трошкови амортизације	2.594	2.683	2.585	2.693	89	-98	108	2,90	3,13	2,84	2,89				
	нематеријални трошкови	3.110	3.235	6.430	5.395	125	3.195	-1.035	3,48	3,77	7,06	5,80				
2	ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	8	52	77	52	44	25	-25	0,01	0,06	0,08	0,06				
3	ОСТАЛИ РАСХОДИ	1.334	4.129	2.990	4.248	2.795	-1.139	1.258	1,49	4,81	3,28	4,57				
	УКУПНИ РАСХОДИ	89.360	85.761	91.110	93.044	-3.599	5.349	1.934	100,00	100,00	100,00	100,00				

* повећање/смањење залиха утиче на смањење/повећање расхода

	2013	2014	2015	2016
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	88018	81580	88043	88744
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	8	52	77	52
ОСТАЛИ РАСХОДИ	1334	4129	2990	4248
УКУПНИ РАСХОДИ	89360	85761	91110	93044
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	2013	2014	2015	2016
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	98,5	95,12	96,63	95,38
ОСТАЛИ РАСХОДИ	0,01	0,06	0,08	0,06
УКУПНИ РАСХОДИ	1,49	4,81	3,28	4,57
	100	100	100	100

8.4. Објашњење уз табелу вертикална и хоризонтална анализа биланса стања

Структурно * посматрајући укупну активу (вертикална анализа финансијских извештаја) може да се запази да је веће учешће сталне имовине у односу на обртну имовину у све три посматране године, што говори да би пословна активност требало да се појача.

Стална имовина учествује у укупној активи са 56.51% у 2014.години, 54.85% у 2015.години, и 52.67% у 2016.години.

Динамички ** гледано, удео сталне имовине у укупној активи се смањило у 2015.години за 1.66% у односу на 2014.годину, а за 2.18% у 2016.години у односу на 2015.годину.

Динамички гледано, удео основних средстава се смањило у 2015. години са 56,30% на 53,84%, или за 2,46%, а у 2016.години на 51.85%, или за 1.99%, пре свега због тога што није било значајнијих улагања у опрему као и због високог степена застарелости исте.

Дугорочни финансијски пласмани и нематеријална имовина учествују са 1 и мање од 1% у укупној активи и промена њиховог удела има незнатан утицај.

Обртна имовина учествује у укупној активи са 43.49% у 2014.год. са 45,15% у 2015.години, и са 47.33% у 2016.години.

Динамички посматрано, удео обртне имовине се повећао за 1.66%,у 2015. години и за 2.18% у 2016.години у односу на 2015.

Удео готовине се повећао за 5.89%, краткорочних потраживања за 0,12%, док се удео залиха смањило за 2.52%. у односу на 2015.годину.

Структурно посматрано укупна пасива се састоји од 79,52% капитала у 2014.години,односно, 80,42% у 2015.години и 84.30% у 2016.год. Краткорочни извори средстава су 20,48% у 2014, 19,58% у 2015.години, 15.70% у 2016.

Динамички посматрано, учешће капитала у укупној пасиви се повећало у 2015.години у односу на 2014. за 0.9% а у 2016. за 3.88%.

Дугорочних обавеза предузеће нема и није их имало у претходној години.

Краткорочне обавезе су чиниле 20.48% од укупне пасиве у 2014.години, 19.58% у 2015.години, 15.70% у 2016. и смањиле су своје учешће за 3.88%.

При том, обавезе према добављачима су се значајно смањиле и то за 5.12% а остале краткорочне обавезе су повећале за 1.34% свој удео у укупној пасиви.

Објашњење уз табелу вертикална и хоризонтална анализа биланса успеха

За потребе анализе структуре и динамике биланса успеха, додате су позиције укупан приход и укупан расход у стандардну форму биланса успеха.

Анализа је урађена за године од 2013. – 2016. У том периоду није било значајних промена цена услуга које пружа ЈКП Градско зеленило, тако да су подаци у великој мери упоредиви.

У структури биланса успеха пословни приходи су чинили од 94.07% укупног прихода до 99.53%. Одступање износа пословних прихода је минимално. Између 2016. и 2013. године само 0.5%.

Овако високо учешће пословних прихода је разумљиво, јер они настају као резултат основних делатности предузећа.

У оквиру пословних прихода, доминантну позицију заузимају приходи од продаје (робе и производа и услуга) који су чинили 89,02% укупног прихода у 2013.години, односно 90,96% у 2016. години.

Приходи од субвенција и други пословни приходи учествовали су са 10,51% у структури укупног прихода у 2013.години, а са 4,53% у 2016.години.

Средства из буџета града, не рачунајући финансирање основне делатности, уређење и одржавање зелених површина, су смањила свој удео у укупним приходима од 5.35% у 2014.години на 1.33% у 2016.години, и то се односи само на средства из Фонда за екологију.

Динамички посматрано, удео пословних прихода се смањило у 2014.години за 5,46%, у 2015.години повећао за 4.58%. а у 2016.години се смањило за 3.17%.

Анализом структуре остварених прихода може да се закључи да су три основна извора прихода која у највећој мери утичу на остварење укупног резултата, и то:

- приходи од уређења и одржавања зелених површина, са континуираним учешћем између 26 и 27% у укупним приходима
- приходи од продаје гробних оквира, са учешћем између 20 и 21% у укупним приходима, осим 2014.године када је дошло до значајног пада продаје истих.
- приходи од закупа гробних места и одржавања гробља са учешћем од 20% - 24% у укупним приходима

Финансијски приходи у свим посматраним годинама имају учешће мање од 1%, док остали (ванредни) приходи повећавају своје учешће (не гледајући 2014.годину када су забележили удео од 5.90% због рачуноводствених исправки) од 0.31% до 3.99%.

Пословни расходи у посматраним годинама имају удео између 95 и 98%,у укупним расходима, са тенденцијом смањења оптерећења укупног прихода у задње две године.

Трошкови зарада имају највеће учешће у укупним расходима, али се њихов удео смањило од 68.44% у 2013.години на 60.50% у 2016.години.

У пословним расходима, највећи удео у укупним расходима имају трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи, али се њихов удео смањило од 68.44% у 2013.години на 60.50% у 2016.години.

Динамички посматрано, то је смањење удела у укупном приходу од 8.33%.

Финансијски расходи и остали (ванредни расходи) учествују у укупним расходима са мање од 5% у свим посматраним годинама.

Пословни добитак је варирао свих ових година, од пословног губитка од 762 хиљ.динара у 2014.години, до пословног добитка од 2.13 мил.динара у 2015.години.

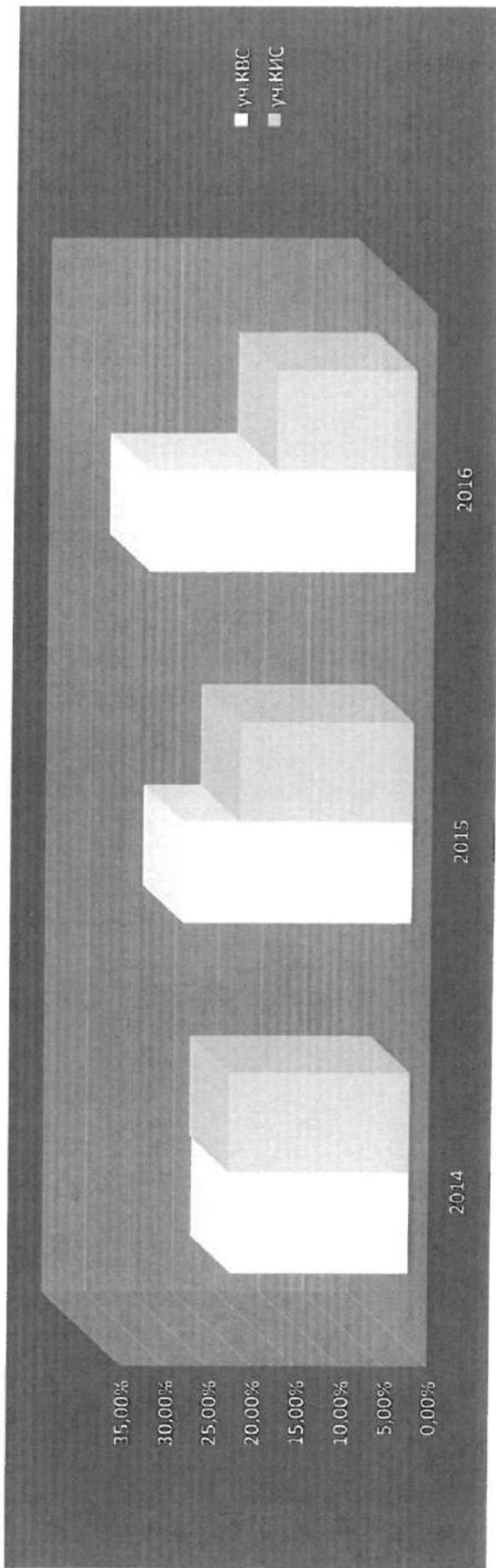
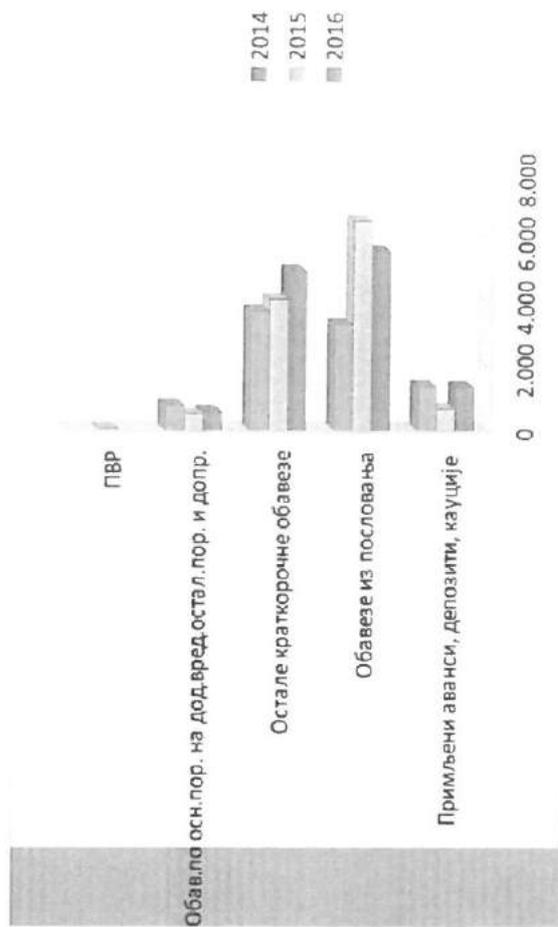
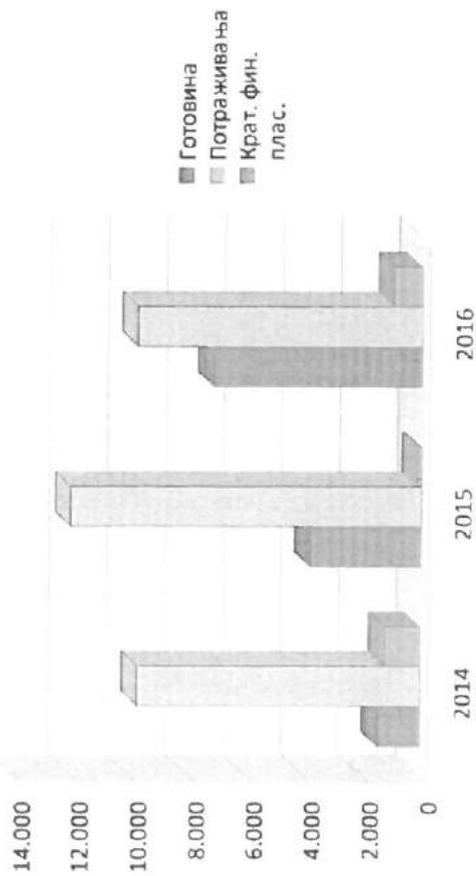
- Вертикална анализа – анализа структуре
- ** Хоризонтална анализа – анализа динамике

8.6. Анализа краткорочне финансијске равнотеже

у 000 динара

Редни број	Елементи	2014. година		2015. година		2016. година	
		Износ	Удео у финанс. суми пословних средстава	Износ	Удео у финанс. суми пословних средстава	Износ	Удео у финанс. суми пословних средстава
1	Готовина	1.479	2,39%	3.819	6,21%	7.202	12,10%
2	Потраживања	9.781	15,82%	12.082	19,66%	9.808	16,48%
3	Краткорочни финансијски пласмани	1.233	1,99%	123	0,20%	987	1,65%
4	АВР		0,00%		0,00%		0%
I	Ликвидна краткорочно везана средства (1-4)	12.493	20,21%	16.024	26,08%	17.997	30,23%
1	Краткорочне финансијске обавезе						
2	Примљени аванси, депозити, кауције	1.389	2,25%	689	1,12%	1.404	2,36%
3	Обавезе из пословања	5.652	9,14%	6.611	10,76%	3.358	5,64%
4	Остале краткорочне обавезе	5.023	8,13%	4.132	6,72%	3.774	6,34%
5	Обавезе по основу пореза на додату вредност, осталих пореза и доприноса	594	0,96%	539	0,88%	810	1,36%
6	ПВР			62	0,10%		
II	Краткорочни извори средстава	12.658	20,48%	12.033	19,58%	9.346	15,70%
III	КВС / КИС (I / II)	0,99		1,33		1,93	
	АЦИД тест (1/ (КВС/КИС))	1,01		0,74		0,52	

Готовина	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Потраживања	1.479	3.819	7.202	уч.КВС	20,21%	26,08%
Крат. фин. плас.	9.781	12.082	9.808	уч.КИС	20,48%	19,58%
	1.233	123	987			15,70%
Примљени аванси, депозити, кауције	2014	2015	2016			
Обавезе из пословања	1.389	689	1.404			
Остале краткорочне обавезе	5.652	6.611	3.358			
Обав. по осн. пор. на дод. вред. остал. пор. и допр.	5.023	4.132	3.774			
ПВР	594	539	810			
		62				

8.7. Анализа дугорочне финансијске равнотеже

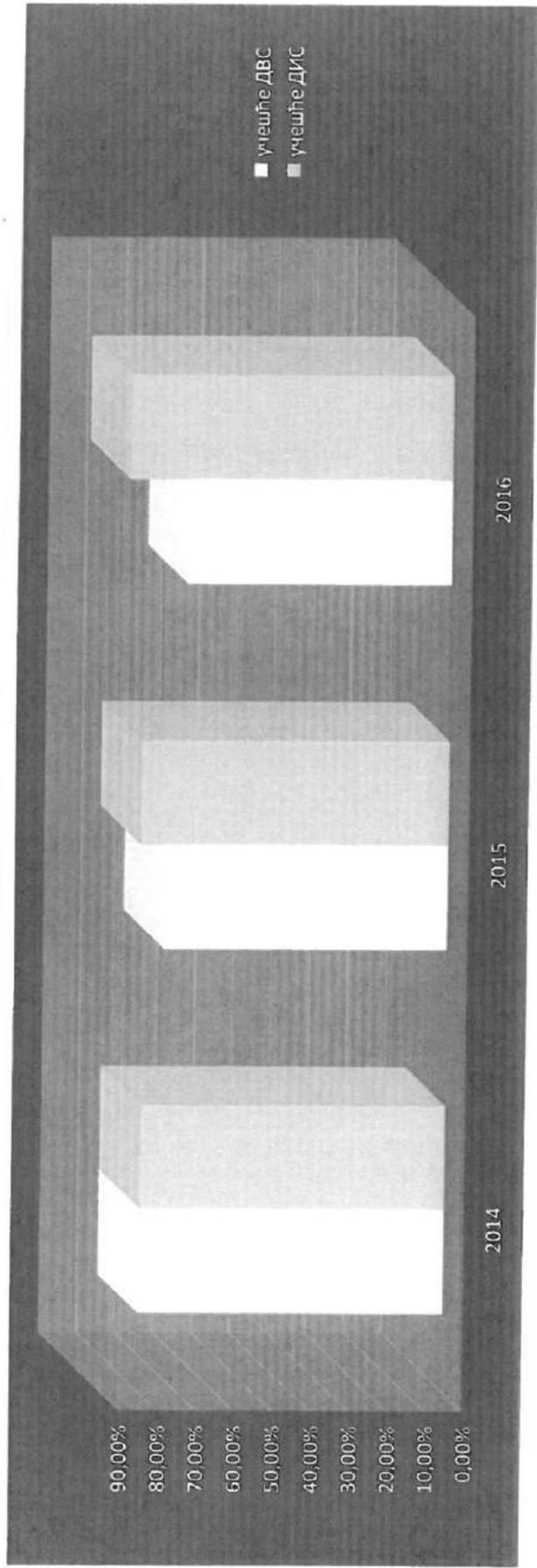
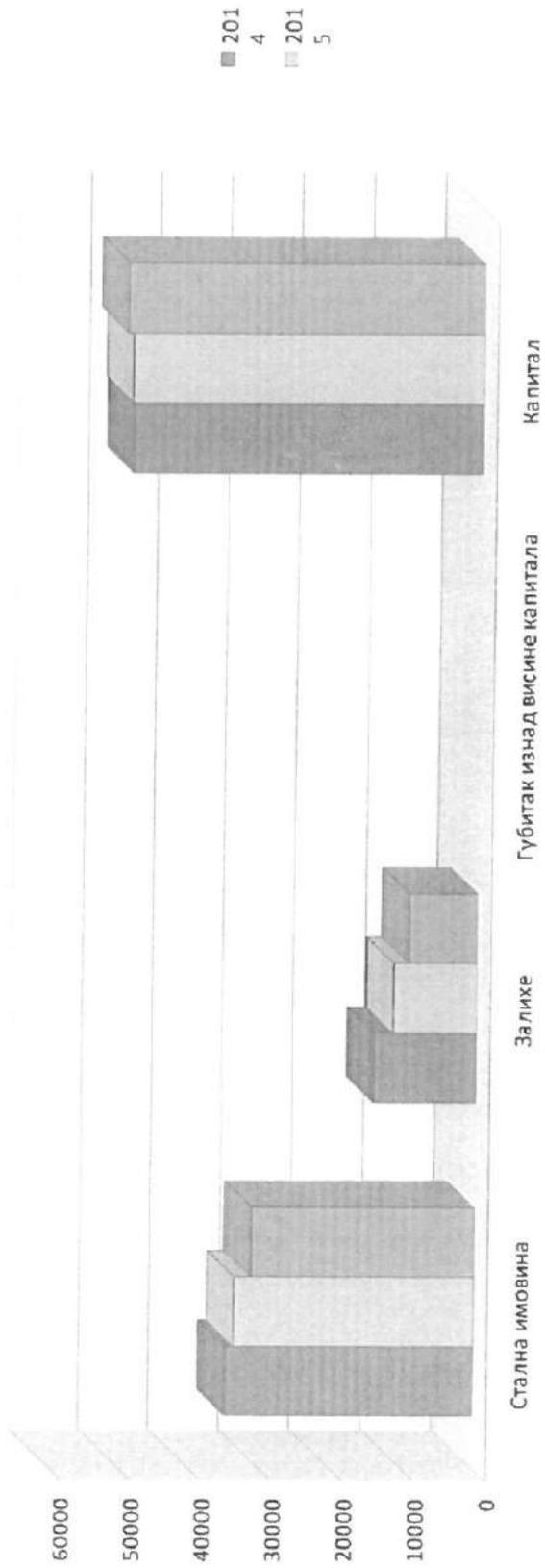
у 000 динара

Редни број	Елементи	2014. година		2015. година		2016. година	
		Износ	Удео у финанс суми пословних средстава	Износ	Удео у финанс суми пословних средстава	Износ	Удео у финанс суми пословних средстава
1	Стална имовина	34.928	56,51%	33.704	54,85%	31.350	52,66%
2	Залихе*	14.387	23,28%	11.724	19,08%	9.611	16,15%
3	Губитак изнад висине капитала	0	0%	0	0%	0	0,00%
I	Дугорочна везана средства	49.315	79,79%	45.428	73,92%	40.961	68,81%
1	Капитал	49.150	79,52%	49.419	80,42%	50.181	84,30%
2	Дугорочна резервисања	0	0%	0	0%	0	
3	Дугорочне обавезе	0	0%	0	0%	0	
4	Одложене пореске обавезе				0,00%		
II	Дугорочни извори средстава	49.150	79,52%	49.419	80,42%	50.181	84,30%
III	DVS/ DIS	1,00		0,92		0,82	
	АЦИД тест (1/ (ДВС/ДИС)	1,00		1,09		1,23	

* За потребе ове анализе АВР су смештена у залихе.

	2014	2015	2016
Стална имовина	34928	33704	31350
Залихе	14387	11724	9611
Губитак изнад висине капитала	0	0	0
Капитал	49150	49419	50181

	2014	2015	2016
учешће ДВС	79,79%	73,92%	68,81%
учешће ДИС	79,52%	80,42%	84,30%

8.8. Анализа краткорочне финансијске равнотеже

Анализу краткорочне финансијске равнотеже смо спровели уназад за три године, како би добили што пузданије стање односа краткорочно везаних средстава и краткорочних извора финансирања.

Краткорочна финансијска равнотежа постоји ако су ликвидна и краткорочно везана средства једнака краткорочно везаним изворима финансирања.

У 2014. години, предузеће је на 100,00 динара краткорочно везаних средстава имало 101,32 динара краткорочних обавеза.

У 2015. години, тај однос је знатно повољнији и на 100,00 динара краткорочно везаних средстава долази 75,09 динара краткорочних обавеза.

У 2016. години се тренд из 2015. године наставља, па је предузеће на 100,00 динара краткорочно везаних средстава имало само 51,93 динара краткорочних обавеза.

Дакле, у 2014. години 100,00 динара краткорочних обавеза је било покривено са 98,70 динара краткорочних средстава.

У 2015. години имамо 1,33 динара ликвидних краткорочно везаних средстава да покријемо сваки динар текућих краткорочних обавеза.

У 2016. години имамо 1,92 динара ликвидних краткорочно везаних средстава да покријемо сваки динар текућих краткорочних обавеза.

То је уједно и брзи показатељ ликвидности (ликвидност II степена) и показује да ликвидност II степена има тренд раста и да је задовољавајућа.

Када је у питању ликвидност I степена, која показује однос готовине и готовинских еквивалената са краткорочним обавезама, слика је другачија, али показује позитиван тренд, мада још увек далеко од 1.

У 2014. години добија се однос 0,12. Краткорочне обавезе, 100 динара, су покривене са 11,68 динара готовине или 8,56 пута мањом готовином, па је ликвидност I степена лоша.

У 2015. години, 100,00 динара краткорочних обавеза је покривено са 31,74 динара готовине, или 3,15 пута мањом готовином.

У 2016. години, 100,00 динара краткорочних обавеза је покривено са 77,06 динара готовине, или 1,30 пута мањом готовином од краткорочних обавеза.

Када је реч о ликвидности III степена, поново растући и задовољавајући тренд.

Однос обртне имовине и краткорочних обавеза је у 2014. години 2,12, у 2015. години 2,30 а у 2016. години 3,00, што показује апсолутну платежну способност јер је мање од половине обртних средстава покривено краткорочним обавезама.

8.9. Анализа дугорочне финансијске равнотеже

Дугорочна финансијска равнотежа постоји ако су дугорочно везана средства једнака трајним и дугорочним изворима финансирања.

У 2014. години, готово да је успостављена равнотежа, док је у 2015. години дугорочна финансијска равнотежа померена ка капиталу, будући да дугорочних обавеза и резервисања немамо. У 2016. години тренд померања према капиталу је настављен

Сваких 100 динара дугорочно везаних средстава је у 2014.год.покривено са 99,67 динара дугорочних извора финансирања.

У 2015.години покривеност је 108,79 динара, а у 2016.години, 100 динара дугорочно везаних средстава покривено је са 122,51 динара дугорочних извора финансирања.

То у исто време значи, да је за финансирање краткорочно везаних средстава коришћено у 2015.години 3,991 мил. динара у апсолутном износу или 8.79% капитала, а у 2016.години 9,220 мил.динара или 22,51% капитала.

Постоји сигурност за одржавање ликвидности, јер се у висини разлике између дугорочних извора финансирања и дугорочно везаних средстава, краткорочно везана средства финансирају из дугорочних извора финансирања.

За потребе анализе дугорочне финансијске равнотеже предузећа билансне позиције у активи се групишу по принципу растуће ликвидности, а у пасиви по принципу опадајуће доспелости.

У 000 динара

актива	2014	2015	2016	пасива	2014	2015	2016
Стална имовина	34.928	33.704	31.350	Капитал	49.150	49.419	50.181
Залихе	14.387	11.724	10.180	Дугорочне обавезе			
Потраживања	11.014	12.205	10.795				
Готовина	1.479	3.819	7.202	Краткорочне обавезе	12.658	12.033	9.346
	61.808	61.452	59.527		61.808	61.452	59.527

Пошто су дугорочно везана средства, (осим у 2014.години 49,315 мил.дин., у 2015.год. 45,428 мил.дин., у 2016.години 40,961 мил.динара), мања од квалитетних извора финансирања, сопствених средстава и дугорочних обавеза (49,150мил.дин. -2014год.; 49.419мил.дин. – 2015.год.;50,181мил.дин. – 2016.год), то је у области дугорочног финансирања створена сигурност на дуги рок.

Када би се упоставила једнакост између рокова уновчивости краткорочно везаних средстава (потраживања) и рокова расположивости краткорочних извора финансирања, што у ЈКП Градско зеленило није случај, тада би ова разлика између квалитетних извора и дугорочно везаних средстава представљала ликвидну резерву.

На основу анализе нето обртног фонда, стављањем у однос нето обртног фонда и сталних залиха (трајних обртних средстава) предузећа, добијамо следећу табелу.

У 000 динара

Р.бр	ЕЛЕМЕНТИ	2014	2015	2016
1	Капитал	49,150	49,419	50,181
2	Дугорочна резервисања			
3	Дугорочне обавезе			
4	Трајни и дугорочни извори финансирања (1+2+3)	49,150	49,419	50,181
5	Стална имовина	34,928	33,704	31,350
6	Губитак изнад висине капитала			
7	Дугорочно везана средства без залиха (5+6)	34,928	33,704	31,350
8	Обртни фонд (4 – 7)	14,222	15,715	18,831
9	Залихе	14,387	11,724	10,180
10	Стална сред.намењена продаји и сред.посл.обуст.			
11	Процент покрића сталних залиха обртним фондом $8/(9+10)*100$	98,85	134,04	184,98

Сталне залихе, једино у 2014.години, нису у целини финансиране из обртног фонда(недостајало је 165 хиљ.динара), за 34.04% је обртни фонд већи од сталних залиха у 2015.год. што у апсолутном износу чини 3,991 милиона динара, а у 2016.години за 84,98% је обртни фонд већи од сталних залиха, што у апсолутном износу чини 8,651 мил.динара, а то управо представља износ који смо утврдили при анализи дугорочне финансијске равнотеже на основу дугорочно везаних средстава.

Анализа задужености показује колико на сваки динар капитала отпада динара дугова.

У 2014. години на 100 динара сопственог капитала дугови су износили 25,75 динара, у 2015. години, на 100 динара сопственог капитала, дуг износи 24,35 динара, а у 2016.години, на 100 динара сопственог капитала дуг износи 18,62 динара.

9. СТРАТЕГИЈА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА

9.1. Стање јавних површина*

Зелене површине су обавезан инфраструктурни садржај савремених урбаних средина са вишефункционалним садржајем. Најважније функције зеленила у урбаним срединама су: регулатори инсолације, транспираторни и асимилациони капацитет, ветрозаштитни, рекреативни, станиште птица и ситних сисара, едукативни, естетски... Околина града Чачка, с обзиром на повољну хидрологију и климу има релативно дуг вегетациони период, са ретким изразито сушним летњим периодом, у коме долази до депресија лисне масе. Сам град не располаже нарочито богатим зеленим фондом. Прецизан податак о томе није могуће дати, са обзиром на то да осим за површине које одржава ЈКП Градско зеленило (јавне површине) не постоје никакви подаци о површинама које припадају приватним двориштима. Подаци о зеленим површинама у фабричким круговима су некомплетни.

Основни видови, зелених површина у нашем граду су:

- Уређени и неуређени делови обале Западне Мораве, острво Сува Морава, Спомен парк и Велики парк, паркови који припадају војсци Србије (налазе се у круговима две касарне и Техничко ремонтног завода), фудбалска игралишта, скверови и тргови, баште по стамбеним блоковима, болничком кругу, сточна пијаца, двориште Центра за воћарство и виноградарство, школска дворишта, дворишта предшколских установа, приватна дворишта и баште, улични дрвореди, усамљена стабла, цветњаци, жардињере...
- Градске зелене површине покривене су уобичајеним континенталним племенитим лишћарским четинарским стаблима и грмљем, са изузетком неуређених делова речне обале, где су опстале природне заједнице. Једним делом великог парка засађени су четинарски дрвореди. По приватним двориштима има доста засађених стабала воћака.

Површине и садржаји које одржава ЈКП Градско зеленило

Свакодневно сакупљање папира	49.744 m ²
Сакупљање лишћа(пролеће-јесен)	244.864m ²
Уништавање корова	5.818 m ²
Кошење травњака	169.864 m ²
Кошење градског бедема	24.050 m ²
Одржавање цветних рондела, жардињера и перена	2.551.75 m ²
Окопавање дрвореда	980 ком
Орезивање дрвореда	1.233 ком

Орезивање украсног биља и живе ограде	9.312 m ²
Одржавање ружа	2.694 ком
Сакупљање лишћа са зелених површина	156.508m ²
Дератизација и дезинсекција зелених површина	168.072m ²

Чачак је град који у погледу чистоће не одступа значајно од градова окружења. Степен чистоће на градским јавним површинама је незадовољавајући. Честа је појава намерног уништавања јавних садржаја од стране корисника. Узроци су такође стандардни: недовољна свест грађана и њихова ниска лична одговорност према јавним садржајима, неконтролисана градња, постављање тенди и тераса испред угоститељских објеката, продужен ноћни рад угоститељских објеката, непостојање едукативних садржаја у васпитно образовним установама, скоро да нема организованих акција уређења јавних простора, непостојање одговарајуће казнене политике, непостојање стимулативне политике за појединце, групе и установе којим својим деловањем доприносе побољшању стања зелених површина, непостојање цивилних патрола. Посебан проблем је неодговорност власника кућних љубимаца, и велики број паса и мачака луталица и непостојање кафилерије.

Заступљеност зелених површина у граду је свакако недовољна. Чачак је град са slabим проветравањем и високим нивоом загађујућих материја у ваздуху, а једна од основних функција зеленила је и пречишћавање ваздуха. Недостају зелени садржаји едукативног карактера: арборетуми, ботаничке баште. Не постоји брига о фауни парковских простора и на дрворедима. Нема довољног броја кућице за птице гнездачице, међу којима има корисних предатора глодара и "штетних" инсеката, за чије се сузбијање хемијским методама издвајају значајна финансијска средства.

Негативни ефекти недовољних и неодговарајућих зелених садржаја у урбаним срединама на укупно стање у животној средини, имају посебан значај. Одражавају се пре свега на:

- Микроклимат појединих урбаних зона,
- Дневна прегревања ваздуха узрокована акумулацијом топлоте на грађевинама и повећаним топлотним зрачењем,
- Повећана употреба клима уређаја у затвореним просторијама и аутомобилима,
- Смањена апсорциона способност према загађујућим материјама у ваздуху, са штетним последицама превасходно на здравље људи,
- Такође овим недостатком је умањен капацитет едукативних садржаја на тему природа и заштита животне средине за онај део младе популације, који се рађа и одраста искључиво у градској средини.

ЧИСТЕ И ОПЛЕМЕЊЕНЕ ЈАВНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЧАЧАК

Довољан број и величина зелених површина

Урбанистичким планским документима неопходно је предвидети значајна повећања свих видова зелених површина на просторима која се планирају за ширење града у будућности, као и оплемењивање постојећих јавних површина. Доследним спровођењем законских мера дефинитивно зауставити талас ширења дивље градње.

Потребно је повећати **расадничку производњу** садног материјала шумског биља у оквиру ЈКП "Градско зеленило", где постоје просторни, технички и кадровски капацитети, али и повећати и број оперативних извршилаца. У ову производњу укључити капацитете основних школа и предшколских установа које се намећу својим идејама, плановима и просторним и кадровским капацитетима. У овој производњи планирати коришћење компоста који буде добијен у поступку усмереног компостирања органског комуналног отпада, а у перспективи и компоста од отпадних муљева из система за пречишћавање отпадних вода.

Предности ових активности су:

- Квалитетна едукација учесника кроз стицање практичних знања,
- Обезбеђење јефтиног и разноврсног садног материјала,
- Једноставност технике производње и узгоја,
- Масовно ангажовање различитих старосних група,
- Постојећи недовољно ангажовани стручни кадар.

Могућности које проистичу:

- Очување угрожених врста аутохтоне флоре,
- Узгој алохтоних биљака,
- Контролисано пошумљавање и рекултивација деградиранх површина,
- Одабир семена и резница са квалитетних стабала и провинијенција,
- Очување квалитетног гено-фонда,
- Коришћење компоста, произведеног у самим школама и од лишћа које се сакупи чишћењем зелених јавних површина,
- Експериментални огледи,
- Израда научно-стручних радова,
- Сарадња са научно стручним-установама.

Очекивани резултати:

- Ово је директан начин да деца добију квалитетна практична знања из опште биологије, екологије и заштите животне средине и других конвергентних области. Схватање потребе јединства са природом и њеним очувањем остаје трајно, што пружа могућност подизања еколошке свести код широке популације.
- На овај начин се добија полазни материјал (биљке) за пошумљавање, заштиту од ерозије, производњу ретких биљака, озелењавање школа и вртића. Ово је полазна активност у многим аспектима заштите животне средине. Велики број активности је управо условљен количином и квалитетом садница дрвенастог

биља. Обезбеђењем садног материјала стварају се услови за широк спектар акција у природи.

Адекватна заштита зелених површина од негативних утицаја корисника

Неодговоран однос према корисницима јавних површина евидентан на сваком кораку може се смањити једино увођењем радикалних законских и административно инспекцијских и техничких мера заштите. За то је потребно изградити дугорочну стратегију развоја, одржавање и заштите јавне имовине уопште.

Формирати цивилне **еколошке патроле** снадбевене камерама, за визуелно евидентирање поступака и починиоца. Патрола би се састојала од инспекцијских служби, чланова еколошке канцеларије и волонтера. Састав патроле и овлашћења би се прописали посебном одлуком. Постављање видео надзора на посебно угрожена места. Треба преиспитати законодавни оквир за ове мере, такође треба простудирати све законе и уредбе који се тичу физичке заштите државне и приватне имовине.

Иза овога треба обезбедити оштру казнену политику, директно наплатом по виђењу. У неким земљама (Данској), ове казне се дефинишу као таксе на луксуз, а не као казне. Ове мере мора пратити и одговарајућа стимулативна политика за волонтере, учеснике у заштити и креирању јавних површина. Финансирање обезбедити од казnenих прихода .

* Преузето из Стратегије одрживог развоја града Чачка, измењено актуелним подацима

9.2. СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА ЗЕЛЕНИЛА И СИСТЕМА ЗЕЛЕНИХ ПОВРШИНА У ГРАДУ ЧАЧКУ

Увод

Стратегија развоја система зелених површина представља документ са дугорочном перспективом, а све у складу са урбанистичким развојем града Чачка, као и другим параметрима, правним актима, плановима и пројектима развоја. Под зеленим површинама се подразумевају све зелене површине без обзира на категорију истих и припадност (власништво).

Стратегија развоја обухвата све категорије јавног зеленила у оквиру просторног плана, а све према ГУП-у и ДУП-у града Чачка.

Територија града Чачка у смислу зелених површина, процентуално поседује недовољну количину зеленила у односу на број становника, а у великој мери зеленило је разуђено (нема повезаног система зеленила које би чинило компактност у односу на територију града). Ове чињенице представљају један од најбитнијих неповољних аспеката, првенствено са становишта заштите животне средине града и околине.

Циљ стратегије развоја система зелених површина је првенствено квантитативно и квалитативно повећање зелених површина као и изградња мреже зеленила, тј. стварање компактности и повезивања већ постојећег зеленила са новоизграђеним зеленим површинама.

Реализацијом стратегије град Чачак треба да постане „острво у мору зеленила”, са мрежом високо квалитетних и атрактивних зелених површина, што представља један од главних основа за побољшање квалитета живота грађана и посетилаца града, а све у складу са законима о очувању животне средине као основне смернице.

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА

Реализација стратегије развоја зелених површина може се формулисати кроз две етапе доношењем планова развоја:

- краткорочни план развоја зелених површина за временски период од 5 година (од 2017. год. - 2022.год.)
- средњорочни план развоја зелених површина за временски период од 10 година (од 2017. год. - 2027.год.)

I **Анализа постојећег стања зелених површина у граду Чачку и постојећи проблеми**

Површине јавног зеленила у граду Чачку које одржава ЈКП „Градско зеленило” у 2017. години је следећа:

– травне површине -	460.083,00 м ²
– цветне површине –	1.659,75 м ²
– дрворедне саднице –	1.233,00 ком.
– одржавање живе оgrade, перена, шибља –	9.937,00 м ²
– одржавање ружа –	2.694,00 ком.
– уништавање корова -	5.818,00 м ²
– дератизација, дезинсекција зел. површ. -	168.072,00 м ²

Пресек постојећег стања указује на потребе очувања и унапређење већ постојећих зелених површина, као и подизање нових и њихово усклађивање са истим (стварањем мреже зеленила).

Због вишегодишњег недовољног улагања средстава у развој и одржавање зелених површина (мање од 300,00 динара /1 становнику на годишњем нивоу) свеукупни изглед зеленила не задовољава стандардне критеријуме, ни потребне ефекте.

Разлог за тренутно стање зелених површина може се пронаћи у непостојању адекватних и непоштовању постојећих законских норматива и стандарда који прописују потребне количине и квалитет зелених површина у односу на потребе града и број становника , као и давање „предности” свим другим садржајима града у односу на зеленило.

Нормативи и стандарди служе за лакше, правилније и уравнотеженије постизање циљева у процесима планирања, пројектовања, коришћења и одржавања простора зеленила у граду.

- **Стандарди квантитета** – су показатељи количине, величине и облика различитих категорија зеленила
- **Стандарди квалитета** – су показатељи квалитета, биљног материјала, врсте и начина опремљености, одржавања и начина коришћења у свакој категорији зеленила
- **Стандарди доступности и приступачности** – један од основних параметара за систем умрежености зелених површина у градском простору

Поред тога град Чачак мора да поседује катастар зелених површина.

Већина зелених површина у граду су под перманентним утицајем несавесних корисника истих (без довољне еколошке свести о вредностима зеленила) и својим бахатим понашањем доводе до девастирања истих. Годинама смо сведоци уништавања биљног материјала (ломљење стабала, уништавање цвећа, гажење травњака...), уништавање мобилијара (канте за смеће, клупе), уништавања справа за игру деце и др.

* ЈКП „Градско зеленило” одржава јавне зелене површине и улаже максималне напоре у границама својих материјалних и физичких могућности да би зелене површине пружиле корисницима намену, улогу и ефекат за које су и формиране. Недовољан број радника који учествују у процесу одржавања зелених површина, застарела и дотрајала механизација, као и недовољна улагања у одржавање и побољшање квалитета и квантитета зелених површина су веома велики чинилац стања истих.

Сви напред наведени чиниоци показују слику зелених површина који не задовољавају стандарде квантитета и квалитета.

Зеленило има различите намене и облике и као такво дели се на категорије:

- зеленило јавне намене – паркови, скверови, кеј, бедем, зеленило дуж улица...
- блоковско зеленило – зеленило унутар стамбених блокова
- зеленило посебне намене – предшколске установе, школе, установе јавне намене, окућнице предузећа, гробља...)
- рекреативно зеленило
- зеленило уз обале река
- зеленило за ветрозаштитне појасеве
- зелене површине од културно историјског значаја
- зеленило у приватним двориштима (окућницама)

II Стратегија развоја зеленила по периодима развоја

1. Краткорочна стратегија развоја зеленила за период од 2017. год. - 2022. год.

Краткорочна стратегија развоја зеленила доноси се на период од 5 година и представља смернице радова на уређењу, одржавању и формирању зелених површина за дати период. Под тим се подразумевају сви неопходни и приоритетни радови који се планирају, доносе и реализују у току наредних 5 година.

Краткорочна стратегија развоја зеленила за град Чачак подразумева следеће радове и операције одржавања и унапређења зелених површина:

- класификација зелених површина по зонама одржавања и интезитет одржавања истих
- побољшање квалитета постојећег јавног зеленила, увођење нових садржаја, садња нових врста биљног материјала, уклањање старог и оштећеног биљног материјала и замена са новим садним материјалом
- подизање нових зелених површина на местима која нису раније постојале
- учешће ЈКП „Градско зеленило” у изради ГУП-а, ДУП-а и катастра зелених површина. Усклађивање са реалним потребама и наменама зелених површина
- повезивање блоковског зеленила у систем јавног зеленила и доношење

- потребних аката и средстава да се блоковско зеленило уврсти у редовно одржавање са свим потребним мерама и операцијама за исте
- на територији града Чачка постоји велики број неуређених зелених површина у власништву града, а које нису у систему редовног одржавања зелених површина. Циљ је да се изврши уређење површина ове категорије тј. да се приведу намени. Под тим се подразумева да се на наведеним површинама формирају мање уређене оазе у склопу територијалних јединица где се налазе.
 - доношење строжијих законских аката и прописа о коришћењу и поступању са зеленим површинама од стране корисника истих
 - реконструкција оштећених и девастираних зелених површина, увођење нових врста биљног материјала и облика зеленила
 - квантитативно и квалитативно повећање зелених површина свих категорија на површини целог града
 - велики акценат ставити на зелене површине дуж саобраћајница. С обзиром да животни век дрворедних садница у градским условима (који је у великом проценту смањен због стања у коме расту и развијају се), неопходно је вршити замену дрвореда и његово обнављање са садницама које су отпорније на неповољне градске услове, као и подизање нових дрвореда на локацијама града где нису постојали. Поред тога дуж једног дела градских саобраћајница налазе се и траке са травњацима, које је неопходно реконструисати јер су девастиране од разних чинилаца у градским условима
 - израда бицикличких стаза у зеленом појасу града
 - постављање справа за игру деце (у парковима и другим зеленим површинама где услови дозвољавају) по европским стандардима и атестима
 - извршити модернизацију мобилијара (канте за смеће, клупе, жардињера...) увођењем нових облика, типова, материјала
 - реконструкција стазе здравља (извршити поправку постојећих стаза, као и увођење нових садржаја – клупе, одморишта, справа за вежбање..)
 - реконструкција зелених површина у склопу Спомен обележја значајних за град и околину, извршити њихово привођење намени због којих су и подигнути, као и вршити њихово редовно одржавање
 - изградња система за заливање на свим већим и значајним зеленим површинама (паркови, центар града), као и поливање цвећа, перена, ружа системом кап по кап
 - обезбедити веће инвестиције за осавремењавање и унапређење механизације за одржавање зелених површина, као и за повећање броја и структуре радне снаге која одржава све зелене површине
 - изградња справа за вежбање на отвореном простору, а у склопу зелених површина
 - омогућити већа финансијска улагања у одржавање и изградњу нових зелених површина
 - реконструкција шеталишта Градског бедема (чачанска и љубићска страна) – реконструкција стаза, травне шкарпе, дрворедне саднице, клупе, канте за смеће

2. Дугорочна стратегија развоја зеленила за период од 2017. год. - 2027. год.

Дугорочна стратегија развоја зеленила доноси се на период од 10 година и представља смернице радова на уређењу, одржавању и формирању зелених површина за дати период. Под тим се подразумевају сви неопходни и приоритетни радови који се планирају, доносе и реализују у току наредних 10 година.

Дугорочна стратегија развоја зеленила за град Чачак подразумева следеће радове и операције у иградњи, одржавању и унапређењу зелених површина:

- израда планова и пројеката увођења категорије вертикалног зеленила у ужем градском језгру и реализација истих
- израда планова и пројеката, као и реализација подизања ветрозаштитних појасева око града
- израда планова, пројеката и реализација реконструкције и проширења намене коришћења парк – шуме Спомен парк.

То подразумева:

- реконструкцију постојећих зелених површина (биљног материјала и травњака),
- проширење површине Спомен парка,
- увођење нових садржаја – изградња дечјих игралишта, трим стаза, простора за рекреацију на отвореном, а који ће физички бити одвојени од Спомен комплекса Спомен парк
- „ излазак” града на обалу реке Западне Мораве и реализација свих садржаја који прате дате активности
- израда планова и пројеката потпуно новог изгледа чачанског и љубићског кеја, са свим пратећим садржајима и реализација истих

9.3.1. СТРАТЕГИЈА ОДРЖИВОГ ПРУЖАЊА ПОГРЕБНИХ УСЛУГА ОД СТРАНЕ ЈКП ГРАДСКО ЗЕЛЕНИЛО У ПЕРИОДУ ДО 2021. ГОДИНЕ

У циљу побољшања квалитета погребних услуга у наредном периоду од пет година потребно је планирати:

1. Нови простор за проширење градског гробља. ЈКП Зеленило на почетку 2017. године располаже са простором за изградњу гробних оквира површине 44,01 ар извлашћен и одлуком оснивача пренет на коришћење и изградњу гробних оквира и површина 16,39 ари (КП.БР.330/12 КО Лозница) која је „информацијом о локацији број 958-298/2015-ИВ-2-01 од 26.06.2015.године“ опредељена за изградњу гробља али још увек није пренета ЈКП „Градско зеленило“ на коришћење. На овој површини могу се изградити око 400 гробних оквира са по два гробна места системом градње у низу – повезани гробни оквири, тротоари, и интерне саобраћајнице за одржавање гробља у складу са планом према коме су обележене интерне саобраћајнице на овом делу гробља. Анализом броја сахрана у претходних 10 година расположиви простор је довољан за изградњу потребног броја гробних оквира за наредне 3 године по динамици сахрањивања око 500-520 у току године и систем изградње као постојећи (градња оквира у низовима, ширина тротоара 1,20м).

Процењена вредност

Цене земљишта – процену може једино да пруже службе из урбанизма или градско јавно правобранилаштво, али под условом да се зна тачна локација, односно бр. К.П. и засади и дрвеће које се тамо налази.

За К.П. бр. 330/12 КО Лозница, П=1639м² процењена вредност 2.000.000,00.

Рок реализације за извлашћење К.П. бр. 330/12 – 2017 година.

Очекивани резултати: обезбеђено стабилно и планско вршење изградње гробних оквира и вршење погребних услуга.

Индикатор: број изграђених гробних оквира и остале инфраструктуре на том делу гробља.

Средство провере: службена евиденција и периодични извештаји Н.О. који се кроз записнике, са одржаних седница Н.О. достављају ЛЕР-у града Чачка.

Ризици, претпоставке и предуслови: обезбеђивање средстава, обезбеђење планова за изградњу гробља, непредвидиво повећање броја сахрана и наплативост погребних услуга опада.

2. Постојеће саобраћајнице кроз Градско гробље које су само пошљумчане као и саобраћајнице на којима је асфалтни застор оштећен неопходно је асфалтирати.

Потребна ширина асфалта на саобраћајницама (због кретања погребних поворки као и због кретања возила за одржавање гробља) је 3м, а укупна дужина саобраћајница је: макадама 1300м и старих оштећених асфалтних саобраћајница у дужини 400м, што је укупно око 5100 м² асфалта.

Почетком 2017. године хитно се мора ископати и насути шљунком д=30цм „шумски пут“ поред „Красојевића забрана“ КП бр 6513/2 КО Чачак у дужини минимум 150м, ширине 4м како би могли наставити грађење гробних оквира на овој локацији односно обезбедити приступ миксерима и пумпама за бетон. Наглашавамо да је овај пут једини могући прилаз за изградњу и за коришћење гробних оквира на парцели „31“ и „32“ и даље. На овом простору до сада је изграђено 300 гробних оквира на парцели „31“ и 29 оквира на парцели „32“. На преосталој извлашћеној површини на

коју се долази „шумским путем“ планира се изградња још око 400 гробних оквира. Последица коришћења „шумског пута“ је неизвлашћивање дела шуме кроз коју је неопходно градити интерну саобраћајницу предвиђену планом изградње Гробља.

Процењена вредност

а) макадам 1300м': - асфалт $1300 \times 3,0 = 3.900 \text{ м}^2 \times 1200 \text{ дин/м}^2 = 4.680.000 \text{ дин}$
 - ивичњаци $1300 \times 2,0 = 2.600 \text{ м} \times 2.600 \text{ дин/м}^2 = 6.760.000 \text{ дин}$

б) постојеће асфалтне саобраћајнице

са оштећеним асфалтом који треба обновити новим слојем м':400м'
 - асфалт: $400 \times 3,0 = 1.200 \text{ м}^2 \times 1.200 \text{ дин/м}^2 = 1.440.000 \text{ дин}$

За саобраћајнице на градском гробљу: $\Sigma = 12.880.000 \text{ дин}$

Рок реализације – 2017. и 2018. година.

Очекивани резултати: побољшан приступ гробовима, лакше одржавање свакодневно, а посебно зимско одржавање, визуелно и естетски побољшан амбијент на опште задовољство грађана.

Индикатор: смањен број писмених и усмених приговора управи гробља и ЈКП „Градско зеленило“

Средство провере: јавно мишљење грађана.

Ризици, претпоставке и предуслови: обезбеђивање средстава у буџету града за ове намене јер се тичу инфраструктуре на јавној површини градског гробља.

3. Израда канализационе мреже – дренаже на делу изграђеног гробља (локација „Красојевићи“) и делу гробља изнад великог паркинга у циљу сакупљања и одвођења површинских и процедурних вода које су велики проблем због водонепропустивости терена на коме се гробље налази. Овај проблем ће бити отклоњен у целости када се обезбеди-изгради канализација трасом Балканске улице која ограничава гробље са јужне стране.

Процењена вредност

Израда канализационе мреже – дренаже на делу изграђеног гробља на локацији „Красојевићи“. Ценом је обухваћена само израда дренаже (и поправка тротоара) кроз гробље под претпоставком да је уражена кишна канализација трасом Балканске улице у коју би се прикупљена вода са гробља укључила.

Материјал:

- цеви дренаже $\varnothing 160 \text{ м}'$: $1.000 \times 500 \text{ дин/м}' = 500.000 \text{ дин}$
 - цеви одводне $\varnothing 200 \text{ м}'$: $200 \times 800 \text{ дин/м}' = 160.000 \text{ дин}$
 - песак под цеви м^3 : $(1.200 \times 0,60 \times 0,10) = 72 \text{ м}^3 \times 2.200 = 150.000 \text{ дин}$
 - иберлауф м^3 : $(1.000 \times 0,60 \times 0,80) \times 1.000 \text{ дин/м}^3 = 480 \text{ м}^3 \times 1.000 = 480.000 \text{ дин}$
 - шахте са поклопцима, ком: $30 \times (3.000 + 3.000 + 5.000) = 30 \times 11.000 = 330.000 \text{ дин}$
 - бетон за тротоаре који се морају разбити и поново бетонирати
 $\text{м}^3 1.000 \times 1,20 \text{ м} \times \text{д} = 10 \text{ цм} = 120 \text{ м}^3 \text{ МБ-20} \times 9.000 = 1.080.000 \text{ дин}$

само материјал 2.700.000 дин

Рок реализације - од 2017. до 2020. године.

Очекивани резултати: потпуно ће бити отклоњен утицај процедурних и површинских вода на делу гробља где се уводи дренажа и канализација.

Индикатор: изграђена дужина дренаже са канализацијом, изражено у м'.

Средство провере: службена евиденција, грађевински дневник и поднети месечни извештаји Н.О. и преко записника са Н.О. ЛЕР-у града Чачка.

Ризици, претпоставке и предуслови: основни и највећи ризик је изградња канализације (по пројекту, на пројектованој траси Балканске улице која ограничава градско гробље са јужне стране) у коју треба укључити прикључну воду, дренажом, са дела гробља на локацији „Красојевићи“. Ризик је и обезбеђење средстава за материјал док би рад извело ЈКП „Градско зеленило“ у оквиру редовне делатности.

4. У петогодишњем плану неопходно је обнављање и замена осушеног дрвећа и шибља на изграђеном делу гробља и засађивање одговарајућих дрворедних садница на делу гробља који се сада изграђује.

Процењена вредност - 800ком x просечна цена 750дин/ком=600.000дин

Рок реализације (сваке године по 200ком) - од 2017. до 2020. године.

Очекивани резултати: побољшање амбијента и остварење тежње да гробље личи на парк у коме владају посебно прописана правила понашања.

Индикатор: број комада посађених садница.

Средство провере: службена евиденција и лични увид на јавној површини грађанима који посећују гробље.

Ризици, претпоставке и предуслови: појава екстремних суша или хладноће и отежано заливање посађених дрворедних садница због немогућности приступа цистерни са водом.

5. У период до 2021. године на локацији која је урбанистичким планом дефинисана за “Ново градско гробље” (по општинској одлуци из априла 2007. Локација ШЕБЕЦИ) неопходно је урадити:

- Испитивање састава терена, водопропустљивост и друге особине земљишта које су важне за изградњу гробља. Ако су налази испитивања позитивни онда приступити извлашћивању земљишта, геодетско обележавање и ограђивање простора.

- Урадити пројекте инфраструктуре неопходне за функционисање гробља: приступне интерне саобраћајнице, водоводну мрежу, фекалну и кишну канализацију, осветљавање гробља и НН мрежу за објекте, телекомуникациону мрежу, пројекте објеката капеле са опроштајним платоом, пројекат управне зграде гробља са пратећим објектима неопходним за изградњу и коришћење новог гробља.

По изради и усвајању свих ових пројеката отпочети изградњу инфраструктурних објеката.

Процењена вредност - око: 3.000.000 дин

Рок за испитивање терена – 2017. година.

Рок за израду пројекта - од 2017. до 2019. године.

Очекивани резултати: извршени сви припремни радови за формирање и изградњу новог градског гробља, а у складу са донетом одлуком С.О. Чачак од 2007. године која је на снази.

Индикатори: - извештаји меродавних института за геомеханичко испитивање на новој локацији за градско гробље;
- урађени потребни пројекти за инфраструктурне објекте;
- извршено извлашћивање и ограђивање простора за гробље.

Средство провере: извештаји и провера коју налаже закон, а све кроз одлуке Скупштине града Чачка.

Ризици, претпоставке и предуслови: обезбеђивање средстава, време потребно за испитивање терена, време потребно за јавне расправе и одлуке Скупштине града и време и поступци за јавне набавке.

6. На постојећим објектима на градском гробљу који су у функцији пружања погребних услуга неопходно је извршити следеће
- Реконструкција кровне конструкције на капели и опроштајном платоу
 - Реконструкција старе управе гробља (просторије за раднике погребне групе, санитарне просторије за раднике и продавница погребне опреме са магацином) је неопходно јер је објекат изграђен 1935. године.
 - Изградња новог јавног њц-а код капеле (јер је постојећи пољски WC са две кабине нефункционалан)
 - Извршити санацију полу урушеног крова на помоћном објекту и гаражи који се налази поред нове управе градског гробља – “куће Станојевића”.

Процењена вредност из плана за 2017. годину – 6.500.000 дин.

Рок реализације: - за реконструкцију капеле и „старе управе” - 2017. год;
- изградња новог WC-а – 2018. година;
- санација помоћног објекта – 2017.-2018. година.

Очекивани резултати: побољшана услуга посетиоцима гробља и корисницима погребних услуга на градском гробљу. Побољшани услови рада радника на градском гробљу и рада продавнице погребне опреме на гробљу. Продужен век и употреба постојећих објеката.

Индикатор: смањен број незадовољних грађана лпки дају примедбе на прокишњавање капеле, неупотребљивих WC-а, неуслугне просторије за раднике.

Средство провере: обавезна градилишна документација (грађевински дневник, грађевинска књига, ситуације) и извештаји Н.О. и ЛЕР-у града Чаћка.

Ризици, претпоставке и предуслови: обезбеђење средстава, поступци јавних набавки трају дуго, непредвиђени радови који утичу на продужење рока изградње.

7. С обзиром да су са градског гробља у више наврата покрадене бронзане бисте и други метални предмети са самих гробних места неопходно је извршити оградавање гробља што је законска обавеза.

Процењена вредност – 8.000.000 дин.

Рок реализације – 2018.-2021. година.

Очекивани резултати: већа контролу уласка на гробље као јавну површину и смањење ризика од крађа и скрнављења спомен обележја.

Индикатор: смањен број пријава за причињене штет на гробљу.

Средство провере: службена евиденција и број поднетих захтева и тужби грађана у вези учињене штете.

Ризици, претпоставке и предуслови: обезбеђење средстава, могућност оштећења ограде и даље вршење недела и угрожавање спомен обележја.

8. У кратком временском периоду неопходно је уређење крошњи старих и веома високих стабала која се налазе на простору гробља и велика су опасност за безбедност споменика и људи који посећују гробље. За ове радове неопходна су велика средства за израду грађевинске скеле јер се другим средствима – дизалицама не може прићи због уских саобраћајница. Висина дрвећа достиже 35м.

Процењена вредност (за 4 најкритичнија стабла) – 1.650.000 дин.

Рок реализације – 2017.-2018. година.

Очекивани резултати: потпуно отклоњен ризик од оштећења споменика и повређивања посетилаца на гробљу, на локацијама где се наведена стабла налазе (старо гробље).

Индикатор: број орезаних или оштећених ризичних стабала.

Средство провере: службене забелешке око учињених трошкова за ангажовање скеле и грађевински дневник у току извођења радова који мора бити уредно оверен и потписан.

Ризици, претпоставке и предуслови:

- обезбедити средства за изнајмљивање прописане и атестиране грађевинске скеле;
- немогућност тачне процене рока (колико дана) за извршење због ветра, кише, сахрана на том делу гробља и слично;
- и поред свих мера обезбеђења постоји ризик могућег оштећења споменика.

9. Ради рационалног коришћења простора на градском гробљу неопходна је подршка оснивача и јавности да се закупци гробних места који више година не измирују своје обавезе избришу из базе података као корисници. Простор који су они закупили за своја гробна места а не плаћају закуп уступити заинтересованим новим закупцима у складу са важећим законом о сахрањивању и другим важећим законима.

Процењена вредност – треба само политичка воља!

Рок реализације – 2017. година.

Очекивани резултати:

- да сви закупци плаћају своје обавезе на градском гробљу, а да се не повећавају цене закупа за 10 година и годишње одржавање гробља;
- мањује се потреба за куповину нових површина земље за проширење гробља.

Индикатор: евидентиран број гробних места за која се не измирују обавезе и њихово „привођење намени“, чиме се обезбеђује приход који је планиран на основу броја закупаца, а не на основу броја оних који плаћају закуп.

Средство провере: извештај из електронске базе података коју доставља управа РЈ „Гробље“.

Ризици, претпоставке и предуслови: непостојање политичке воље да се подаци обелодане и сви поступци окончају.

10. Базу података о гробним местима и подацима битним за кориснике услуга градског гробља усавршавати у складу са напретком технологија евидентирања и плаћања. Али пре свега мора се дати тачан попис и опис спорних и "нерешивих" случајева закупа гробних места на чачанском гробљу.

Процењена вредност

Рок реализације – 2017.-2021. година.

Очекивани резултати: да сваки грађанин на свом рачунару може добити све потребне податке у вези гробног места.

Индикатор: евидентиран број контаката са странкама електронским путем.

Средство провере: рачунарска база евидентираних података.

Ризици, претпоставке и предуслови: редовно праћење напретка технологија и обезбеђење нових-савременијих оперативних средстава и оспособљавање службеника – оператера.

11. За потребе свакодневног одржавања гробља неопходно је набавити један трактор са дуплом вучом снаге од 50-60кx са приколицом и раоником за снег. За грубе грађевинске радове на изградњи гробних оквира и изради и поправци саобраћајница неопходно је набавити једну комбиновану Скип машину мање снаге која би имала вишеструку намену и пуну упосленост.

Процењена вредност

Рок реализације – 2017.-2018. година.

Очекивани резултати: - побољшана услуга према корисницима;

- боље одржавање гробља, а посебно када треба чистити снег;

- брже, лакше и квалитетније извођење радова.

Индикатор: финансијски смањени трошкови при изградњи за ангажовање машине.

Средство провере: службена евиденција у предизећу.

Ризици, претпоставке и предуслови: обезбеђење средстава за набавку механизације.

9.3.2. СТРАТЕГИЈА ПРУЖАЊА ПОГРЕБНИХ УСЛУГА ОД СТРАНЕ ЈКП „ГРАДСКО ЗЕЛЕНИЛО“ У ПЕРИОДУ ОД 10 ГОДИНА (ДО 2026. ГОДИНЕ)

Да би се могло планирати како пословати у наредних 10 година, неопходно је да су послови дефинисани петогодишњим планом остварени у планираним роковима. Под претпоставком да је петогодишњи план реализован, активности у десетогодишњем плану биле би:

1. Изградња комплетне инфраструктуре на новоопредељеној локацији градског гробља и изградња гробних оквира према годишњим потребама.

2. Спровођење јавне расправе о потреби изградње крематоријума или организовања спровођења поступка кремације у другим градовима (Београд, Крагујевац). Одређен број грађана изражава интересовање за кремирање посмртних остатака, што потврђује и полагање урни са пепелом посмртних остатака на градском гробљу. У периоду од 2005. до 2016. године годишње је, на градском гробљу у Чачку, положено 3-5 урни.

На новој локацији гробља потребно је изградити „Колумбаријум“ - објекат за одлагање урни да се не би вршило укопавање урни у гробна места.

3. Гробља која су у надлежности градских месних заједница (као што су Атеница, Кулиновци, Коњевићи, Прељина, Љубић, Трбушани, Пријевор и др.) организационо припојити градском гробљу. Проширењем надлежности јавног комуналног предузећа за погребне услуге дошло би до рационалнијег коришћења простора, објеката, опреме и других, до сада, створених ресурса. Такође, овим поступком би се смањила „сива економија“ која је очигледна на већини сеоских гробља (од изградње гробних оквира, сахрањивања, одређивања намене површина за гробља и др.).

Проширењем деловања на гробљима М.З. Неопходно је планирати већи број радника, погребних возила, набавку механизације и друге опреме која је неопходна за обављање погребних услуга.

Проблем одржавања сеоских гробља је евидентан.

4. У оквиру своје делатности ЈКП „Градско зеленило“ треба да понуди свим месним заједницама за сва гробља да једном до два пута у току године изврши кошење зелених површина уз одређену надокнаду за тај рад. Уговором са Месним заједницама дефинисати обим и количину посла на одржавању и годишњу цену за понуђене услуге.

Према броју потписаних уговора за одржавање гробља по М.З. Планирати и набавку нове ситне механизације и опреме за извршење послова на одржавању гробља.

У случају исказане потребе од стране Месних Заједница за озелењавање гробља, сађењем одређених дрворедних садница и украсног шибља планирати и организовати производњу тих садница у оквиру расадничке производње у ЈКП „Градско зеленило“.

9.4. ПЛАН ИНВЕСТИЦИОНИХ УЛАГАЊА У ПЕРИОДУ 2017 – 2021.(2026.)ГОДИНА

Зеленило и Производња

Назив капиталног пројекта/ Структура финансирања	Година почетка финансирања пројекта	Година завршетка финансирања пројекта	Укупна вредност пројекта (без ПДВ-а)
2	3	4	5
I ОПРЕМА			
1. Дизалица са радном платформом (корпом) на камиону, висине дизања 20м, за орезивање дрвећа и пружање других услуга	2018	2021	8.500.000
2. Трактор, снаге мотора 100КС,и хидраулични таруп 5.5 м (бочни дохват), за кошење, орезивање, њење, уситњавање грања и орезивање живе оградe, кошење закоровљених косих и равних површина, радног захвата 1.2 м.	2018	2021	9.500.000
3. Комбинована грађевинска машина – скип (предња и задња кашика, чистач за снег, пнеуматски чекић) за ископ земље, свих врста дренажних радова, свих врста земљаних радова, чишћење снега, утовар шута итд.	2018	2021	16.000.000
4. Трактор косачица за велике површине, радног захвата 1.2 м, са делом за сакупљање траве (7 радника мења по учинку)	2017	2017	1.240.000
Погребно возило полов. Постојеће возило је у веома лошем стању, што изискује трошкове честих и скувих поправки. Могуће проширење посла и на иностранство.	2017	2017	1.612.000
II ГРАЂЕВИНЕ И ГРАЂЕВИНСКИ РАДОВИ			
1. Израда пројекта за бушење бунара и изградњу система за заливање у парку код Аутобуске станице (Трг Ђуре Салаја) – бушење, цевовод са распрскивачима, шахте, бунарска кућица, обезбеђење напајања електр.енер.	2017	2018	500.000

2. Израда пројекта за реконструкцију постојећег система за заливање (у делу градског парка, где већ постоји) и изградњу новог система у делу који није покривен и то од уласка у велики парк до стазе која води ка Институту за воћарство.	2017	2018	500.000
3. Израда пројекта за заливање у најужем центру града (за заливање травњака и постојећег зеленила које се налази на површинама троугла)	2017	2018	500.000
4 Нови стакленик са свом неопходном опремом за гајење расада	2022	2024	10.000.000
5. Реализација изградње бунара и заливних система (ставке 1.2.3.)	2019	2023	5.000.000

III Остало

.. Репарација постојећих реквизита за игру деце, њихова поправка и дорада, израда антитрауматске подлоге у циљу усаглашавања са захтевима стандарда SRPS EN 1176.2013 у Градском парку.	2017	2019	3.000.000

Извори финансирања за наведене инвестиције би се обезбедили из редовног пословања, буџета града, предприступних фондова ЕУ, донација или заједничким улагањем у систему јавно – приватног партнерства.

10. ПРОЈЕКЦИЈА ПРИХОДА И РАСХОДА

АНАЛИТИКА ПРИХОДА И РАСХОДА,

У 000 динара

Р. бр.	назив прихода / расхода	План за 2017. годину	План 2017 – 2021	План за 2022. годину	План за 2023. годину	План за 2024. годину	План за 2025. годину	План за 2026. годину	План 2022 – 2026	План 2017 – 2026	Индекс 2026/2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10=5+6+7+8+9	11=4+10	12=9/3
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА										
A	ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	102,532	583,452	141,831	144,668	149,008	154,223	158,850	748,580	1,332,032	154.93
	I ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ	7,400	38,700	8,211	8,375	8,626	8,928	9,196	43,337	82,037	124.27
	приходи од продаје цвећа и свећа	1,400	7,500	1,632	1,665	1,715	1,774	1,828	8,613	16,113	130.57
	приходи од цвећаре Нарцис	3,500	18,000	3,774	3,849	3,965	4,104	4,227	19,919	37,919	120.77
	приходи од продаје погребне опреме	2,500	13,200	2,805	2,861	2,947	3,050	3,141	14,804	28,004	125.64
	II ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	91,232	525,152	128,469	131,038	134,970	139,693	143,884	678,054	1,203,206	157.71
	приходи од редовних и ванредних радова (Градац)										
	приходи од одржавања, уређења и реконст. Јавних зел.по	24,364	185,364	53,040	54,101	55,724	57,674	59,404	279,943	465,307	243.82
	приходи од зимског одржавања града	909	4,409	1,734	1,769	1,822	1,885	1,942	9,152	13,561	213.64
	приходи од дератизације и дезинсекције	182	1,482	408	416	429	444	459	2,156	3,638	252.20
	приходи по ост.угов. (заштићена стабла III кат.)остало	227	1,627	408	416	429	444	457	2,155	3,782	201.32
	приходи од продаје дендро и ост. материјала	2,800	13,400	3,060	3,121	3,215	3,327	3,427	16,150	29,550	122.39
	приходи од вршења услуга трећим лицима	6,450	18,150	4,080	4,162	4,286	4,436	4,569	21,533	39,683	70.84
	приходи од продаје гробних оквира, укупно	21,000	110,650	23,460	23,929	24,647	25,510	26,275	123,821	234,471	125.12
	приходи од закупа гробних места и одржавања гробља	25,000	134,000	29,580	30,172	31,077	32,164	33,129	156,121	290,121	132.52
	приходи од сахрана	7,000	35,500	7,650	7,803	8,037	8,318	8,568	40,376	75,876	122.40

Р. бр.	назив прихода / расхода	План за 2017. годину	План 2017 – 2021	План за 2022. годину	План за 2023. годину	План за 2024. годину	План за 2025. годину	План за 2026. годину	План 2022 – 2026	План 2017 – 2026	Индекс 2026/ 2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10=5+6+7+8+9	11=4+10	12=9/3
	приходи од такси за монт. спом. издав. пот. и легализ. гроб. м	1,200	6,100	1,326	1,353	1,393	1,442	1,485	6,999	13,099	123.75
	приходи од превоза покојника	200	3,000	1,020	1,040	1,072	1,109	1,142	5,383	8,383	571.00
	приходи од пријема покојника у капелу	1,200	6,640	1,530	1,561	1,607	1,664	1,713	8,075	14,715	142.75
	приходи од ексхумација	400	3,200	816	832	857	887	914	4,307	7,507	228.50
	приходи од сакупљања медицинског отп.	300	1,630	357	364	375	387	400	1,883	3,513	133.33
	III ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТ. ДОН.	3,050	17,750	5,100	5,202	5,358	5,546	5,712	26,918	44,668	187.28
	приходи по ванред. пројектима - јавни рад.	3,000	17,000	4,794	4,890	5,037	5,213	5,369	25,302	42,302	178.97
	приходи по основу волонтерских радова										
	приходи из прошл. год. (амортизација из субв.)										
	приходи од субвенција за инвестиције										
	приходи од субвенција из Фонда за екологију (фикс)	50	750	306	312	321	333	343	1,616	2,366	686.00
	приходи од субвенција за покриће тек. ликв.										
	IV ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	850	1,850	51	52	54	56	57	270	2,120	6.71
	приходи од закупнина	800	1,650	0	0	0	0	0	0	1,650	0.00
	остали пословни приходи	50	250	51	52	54	56	57	270	520	114.00
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА										
Б	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	101,316	580,525	140,459	143,268	147,566	152,731	157,313	741,338	1,321,863	155.27
1	НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	4,590	27,240	7,140	7,283	7,501	7,764	7,997	37,685	64,925	174.23
	набавна вредност – продавица погребне опреме	1,650	9,600	2,550	2,601	2,679	2,773	2,856	13,459	23,059	173.09
	набавна вредност – цвеће, саднице, свеће, ост.	2,940	17,640	4,590	4,682	4,822	4,991	5,141	24,226	41,866	174.86
2	ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ										

Р. бр.	назив прихода / расхода	План за 2017. годину	План 2017 – 2021	План за 2022. годину	План за 2023. годину	План за 2024. годину	План за 2025. годину	План за 2026. годину	План 2022 – 2026	План 2017 – 2026	Индекс 2026/2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10=5+6+7+8+9	11=4+10	12=9/3
3	ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТ.. ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1,700	1,700	0	0	0	0	0	0	1,700	
	материјал	1,000	1,000	0	0	0	0	0	0	1,000	
	гробни оквири	700	700	0	0	0	0	0	0	700	
4	СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТ.. ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА										
	материјал										
	гробни оквири										
5	ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	6,150	41,230	12,138	12,381	12,752	13,198	13,594	64,063	105,293	221.04
	основни материјал	3,500	24,200	7,140	7,283	7,501	7,764	7,997	37,685	61,885	228.49
	помоћни материјал	800	5,030	1,530	1,561	1,607	1,663	1,714	8,075	13,105	214.25
	резервни делови	500	3,350	1,020	1,040	1,072	1,109	1,142	5,383	8,733	228.40
	ХТЗ опрема	500	3,350	1,020	1,040	1,072	1,109	1,142	5,383	8,733	228.40
	ситан инвентар, ауто гуме	600	3,820	1,020	1,040	1,072	1,109	1,142	5,383	9,203	190.33
	канцеларијски материјал	250	1,480	408	416	429	444	457	2,154	3,634	182.80
6	ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	2,970	17,340	4,488	4,578	4,715	4,880	5,026	23,687	41,027	169.23
	трошкови горива за теретна возила	1,600	9,550	2,550	2,601	2,679	2,773	2,856	13,459	23,009	178.50
	трошкови горива за путничка возила	400	2,500	663	676	697	721	743	3,500	6,000	185.75
	трошкови електричне енергије	900	4,800	1,122	1,144	1,179	1,220	1,256	5,921	10,721	139.56
	трошкови воде	70	490	153	156	161	166	171	807	1,297	244.29
7	ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТ. ЛИЧ. ТРОШК. збир од а до њ + л + њ	67,569	362,944	80,891	82,509	84,984	87,959	90,597	426,940	789,884	134.08
а	трошк. зар. и накн. зарада(запослени)	45,620	247,115	54,086	55,167	56,822	58,811	60,575	285,461	532,576	132.78
а1	омладинска задруга, привр.поврем.послови	1,657	14,957	4,590	4,682	4,822	4,991	5,141	24,226	39,183	310.26
б	трошк.доприноса на зар.и накнаде зар.на терет посл.	8,166	44,233	9,680	9,873	10,170	10,526	10,841	51,090	95,323	132.76
в	трошк.везани за исплате поводом празника,са допр.										
г	трошкови зараде по судској пресуди	1,500	4,500	0	0	0	0	0	0	4,500	0.00
д	трошкови чланова НО	608	3,366	816	832	857	887	914	4,307	7,673	150.33

Р. бр.	назив прихода / расхода	План за 2017. годину	План 2017 – 2021	План за 2022. годину	План за 2023. годину	План за 2024. годину	План за 2025. годину	План за 2026. годину	План 2022 – 2026	План 2017 – 2026	Индекс 2026/2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10=6+7+8+9	11=4+10	12=9/3
ђ	остали лични расходи и накнаде (збир од е до к)	5,052	30,257	7,640	7,793	8,026	8,307	8,557	40,323	70,580	169.38
е	трошкови службеног пута	335	1,870	459	468	482	499	514	2,422	4,292	153.43
ж	превоз радника	3,400	18,700	4,284	4,370	4,501	4,658	4,798	22,610	41,310	141.12
з	отпремнине у пензију		2,800	1,020	1,040	1,072	1,109	1,142	5,383	8,183	
и	отпремнине по соц. програму										
ј	солидарна помоћ	880	4,840	1,224	1,248	1,286	1,331	1,371	6,460	11,300	155.80
к	јубиларне награде	437	2,047	653	666	686	710	731	3,445	5,492	167.28
л	привремено смањење зарада	1,916	1,916	0	0	0	0	0	0	1,916	0.00
љ	трошкови по уговору - јавни радови (укупно)	3,050	16,600	4,080	4,162	4,286	4,436	4,570	21,534	38,134	149.84
8	ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	12,866	79,726	21,675	22,109	22,772	23,569	24,276	114,400	194,126	188.68
	израда оквира	4,500	26,300	6,630	6,763	6,965	7,209	7,426	34,993	61,293	165.02
	зеленило- корпа, орезив.итд.	1,800	12,800	4,080	4,162	4,286	4,436	4,570	21,534	34,334	253.89
	ПТТ услуге, марке, именик и сл.	650	3,620	816	832	857	887	914	4,307	7,927	140.62
	трошкови текућег одржавања	1,980	10,630	2,550	2,601	2,679	2,772	2,856	13,458	24,088	144.24
	трошкови инвестиционог одржавања	1,000	6,850	2,040	2,081	2,143	2,218	2,284	10,766	17,616	228.40
	трошкови закућнина	396	2,156	510	520	536	554	572	2,692	4,848	144.44
	трошкови рекламе и пропаганде	250	1,550	408	416	429	444	457	2,154	3,704	182.80
	трошкови комуналних услуга	120	940	306	312	321	335	343	1,618	2,558	285.83
	услуге заштите на раду	70	580	204	208	214	222	228	1,076	1,656	325.71
	трошкови регистрац.техн.прегл.и осигур.возила	100	800	255	260	268	277	285	1,345	2,145	285.00
	трошкови ост. производ. услуга (пројекат матер.скип , ост.	2,000	13,500	3,876	3,954	4,072	4,215	4,341	20,458	33,958	217.05
9	ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	3,000	15,800	3,570	3,641	3,751	3,882	3,998	18,842	34,642	133.27
10	ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА										
11	НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	5,871	37,945	10,557	10,768	11,091	11,479	11,824	55,719	93,664	201.40
	трошкови ревизије финанс.извештаја	120	900	255	260	268	277	286	1,346	2,246	238.33

Р. бр.	назив прихода / расхода	План за 2017. годину	План 2017 – 2021	План за 2022. годину	План за 2023. годину	План за 2024. годину	План за 2025. годину	План за 2026. годину	План 2022 – 2026	План 2017 – 2026	Индекс 2026/2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10=5+6+7+8+9	11=4+10	12=9/3
	трошкови адвокатских услуга, извршитељи, ЦЕПС, ФУК*	2,430	14,930	3,570	3,641	3,751	3,882	3,998	18,842	33,772	164.53
	трошкови здравственог прегледа радника	170	1,140	306	312	321	333	343	1,616	2,756	201.76
	трошкови стручног усавршавања радника	140	1,170	408	416	429	444	457	2,154	3,324	326.43
	трошкови за часописе, струч. литературу, ост.	150	880	255	260	268	277	286	1,346	2,226	190.67
	трошкови одржавања програма	292	1,792	510	520	536	555	571	2,692	4,484	195.55
	трошкови кафе кухиње (за раднике предуз.)	297	1,627	408	416	429	444	457	2,154	3,781	153.87
	трошкови репрезентације (угостит. усл.)	100	670	204	208	214	222	228	1,076	1,746	228.00
	трошкови репрезентације (паклони посл. парт. и ост.)	20	170	51	52	54	55	57	269	439	285.00
	издаци за хуманитарна давања, новогод. пакет. итд.	285	1,915	612	624	643	665	685	3,229	5,144	240.35
	трошкови премија осигурања	400	2,850	816	832	857	887	914	4,307	7,157	228.50
	трошкови платног промета	350	2,220	612	624	643	665	685	3,229	5,449	195.71
	трошкови чланарина	274	1,528	408	416	429	444	458	2,155	3,683	167.15
	трошкови пореза на имовину предузећа, таксе	250	1,580	510	520	536	555	571	2,692	4,272	228.40
	трошкови послов. огласа	200	1,290	408	416	429	444	457	2,154	3,444	228.50
	трошкови судских и административних такси	180	1,330	510	520	536	554	571	2,691	4,021	317.22
	трошкови средстава за хигијену	154	1,224	408	416	429	443	457	2,153	3,377	296.75
	остали нематеријални трошкови (паркир. прање итд.)	60	730	306	312	321	333	343	1,616	2,346	571.67
в	ПОСЛОВНИ ДОБИТАК	1,216	2,927	1,372	1,399	1,441	1,492	1,537	7,242	10,169	126.40
г	ПОСЛОВНИ ГУБИТАК										
д	ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1,550	9,400	2,142	2,185	2,250	2,329	2,399	11,305	20,705	154.77
	приходи од камата за неблаговремено плаћање	1,500	9,100	2,040	2,081	2,143	2,218	2,285	10,767	19,867	152.33
	приходи од камата на финансијске пласмане										
	остали финансијски приходи	50	300	102	104	107	111	114	538	838	228.00
ђ	ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	273	1,823	510	520	536	555	571	2,692	4,515	209.16
	камата на кредит	223	1,523	408	416	429	444	457	2,154	3,677	204.93
	трошкови камата за неблаговремено плаћање рачуна										

Р. бр.	назив прихода / расхода	План за 2017. годину	План 2017 – 2021	План за 2022. годину	План за 2023. годину	План за 2024. годину	План за 2025. годину	План за 2026. годину	План 2022 – 2026	План 2017 – 2026	Индекс 2026/2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10=5+6+7+8+9	11=4+10	12=9/3
	камата за неблагоприятно плаћање јавних прихода										
	остали финансијски расходи	50	300	102	104	107	111	114	538	838	228.00
е	ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА	1,277	7,577	1,632	1,665	1,715	1,774	1,828	8,613	16,190	143.15
ж	ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА										
з	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	4,200	28,860	7,650	7,803	8,037	8,318	8,568	40,376	69,236	204.00
и	ОСТАЛИ РАСХОДИ	5,900	35,700	9,384	9,572	9,859	10,204	10,510	49,529	85,229	178.14
	остали непоменути расходи										
к	ДОБИТАК ПО ВАНРЕДНИМ СТАВКАМА										
л	ГУБИТАК ПО ВАНРЕДНИМ СТАВКАМА	1,700	6,840	1,734	1,769	1,822	1,886	1,942	9,152	15,992	114.24
	одложени порески приходи периода										
і	УКУПНИ ПРИХОДИ	108,282	621,712	151,623	154,655	159,295	164,870	169,817	800,261	1,421,973	156.83
іі	УКУПНИ РАСХОДИ	107,489	618,048	150,353	153,360	157,961	163,490	168,394	793,558	1,411,606	156.66
III (I – II)	ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	793	3,664	1,270	1,295	1,334	1,380	1,423	6,703	10,367	179.45

11. Показатељи и индикатори успешности пословања

у 000 динара

Показатељи	2017	2021	2026
Укупни приходи	108282	148650	169817
Укупни расходи	107489	147405	168394
Пословни приходи	102532	139050	158850
Пословни расходи	101316	137705	157313
Укупан број запослених	70	77	85
Укупни трошкови радне снаге	67569	79305	90597
Трошкови енергије	2970	4400	5026
Трошкови текућег и инвестиционог одржавања	2980	4500	5140
Садашња вредност основних средстава	30867	60000	72000
Садашња вредност опреме	1101	15000	20000

Индикатори	2017	2021	2026
Економичност пословања	1.01	1.01	1.01
Јединични трошкови радне снаге	0.62	0.53	0.53
Продуктивност рада	1464,7	1805.6	1868.8
Техничка опремљеност рада (садашња вредност опреме по запосленом)	15.7	194.8	235.3
Нето фиксна средства по запосленом	441	779.22	847.06

12. Мере за реализацију средњорочног и дугорочног плана

Да би програм могао да се реализује неопходно је успоставити максималну сарадњу са Оснивачем, и то у погледу приоритета као и динамике обезбеђења неопходних средстава.

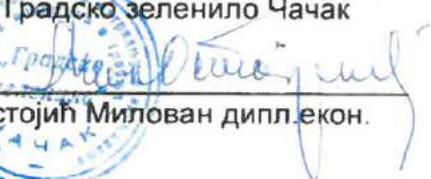
Циљ је унапредити постојећу делатност, проширити је са пословима који су профитабилни за Предузеће, Оснивача и заинтересоване стране.

Едуковати се и у погледу унутрашње организације и у погледу комунације са корисницима услуга и пословним партнерима.

Елементе средњорочног и дугорочног плана уграђивати у оперативне годишње планове и пратити успешност реализације истих.

У периоду реализације средњорочног и дугорочног плана, циљ је да се достигне макар половина од просечног издвајања у Републици Србији за уређење и одржавање зеленила у односу на градско становништво.

Председник Надзорног одбора
ЈКП Градско зеленило Чачак

Остојић Милован дипл. екон.